

Tilitoimistopalveluiden automatisointi

Case: Rezulto Oy

LAHDEN
AMMATTIKORKEAKOULU
Tradenomi
Liiketalouden koulutus
Kevät 2018
Paavo Jääskeläinen

Lahden ammattikorkeakoulu
Liiketalouden koulutusohjelma

JÄÄSKELÄINEN, PAAVO:

Tilitoimistopalveluiden automatisointi
Case: Rezulto Oy

Taloushallinnon opinnäytetyö, 56 sivua, 1 liitesivua

Kevät 2018

TIIVISTELMÄ

Opinnäytetyön aiheena on Tilitoimistopalveluiden automatisointi. Tarkoituksena työssä on selvittää, millainen mahdollisuus pienellä tilitoimistolla on automatisoida palveluitaan ja millainen ohjelmisto tähän tarkoitukseen on paras.

Opinnäytetyö koostuu teoriaosuudesta ja tutkimusosuudesta. Teoriaosuudessa käytiin läpi tilitoimistojen tarjoamia palveluita ja digitalisaation tuomia vaihtoehtoja, mahdollisuuksia ja haasteita.

Tutkimusosa suoritettiin Case-yritys Rezulto Oy:n tarjoamilla resursseilla kvalitatiivisena tutkimuksena. Tiedonkeruumenetelmänä käytettiin osallistuvaa havainnointia ja teemahaastatteluita, jotka suoritettiin toimeksiantajayrityksen tiloissa ja työntekijöiden kesken. Osallistuva havainnointi tapahtui syyskuun 2017 ja tammikuun 2018 välillä. Teemahaastattelut suoritettiin puolestaan maaliskuussa 2018.

Tutkimuksesta saatujen tuloksien perusteella saatiin muodostettua lista, joihin tulee keskittyä pienen tilitoimiston ohjelmistovalinnan suhteen. Listan avulla pystyttiin esittelemään neljä erilaista ohjelmistoratkaisua, joista jokainen parantaisi toimeksiantajayrityksen kaltaisen pienen tilitoimiston toimintoja ja loisi mahdollisuuksia tarjota uudenlaisia palveluita.

Teemahaastattelujen perusteella pystyttiin toteamaan digitalisoimisen mahdollistavan uusia palvelumahdollisuuksia, jotka todennäköisimmin olisivat konsultointi- ja analysointipalveluita, prosessien tehostamista taloushallinnon näkökulmasta ja taloushallinnon opetus- ja ohjauspalveluita.

Asiasanat: digitaalinen taloushallinto, tilitoimistopalvelut, sähköinen taloushallinto, automatisaatio, Rezulto Oy

Lahti University of Applied Sciences
Degree Programme in Business Studies

JÄÄSKELÄINEN, PAAVO

Title: Automatizing accounting firm
Case: Rezulto Oy

Bachelor's Thesis in Financial Management, 56 pages, 1 pages of
appendices

Spring 2018

ABSTRACT

The subject of this thesis was automatizing accounting firm's services. The aim was to explore small accounting firm's possibilities to automatize their services and to find out what kind of software is best for this purpose.

The thesis consists of theoretical and survey part. The theoretical part presented variety of services that accounting firms provide. In theoretical part were also clarified of options, possibilities and threats that digitalization provides for financial administration.

The research part was conducted with resources provided by commissioner and target company Rezulto Oy. The research part was carried out as qualitative research. Theme interviews and participating observation was used for data gathering, which was conducted in commissioner company's office among firm's employees. Participating observation was conducted between September 2017 and January 2018. Theme interviews were conducted during March 2018.

The interview data were formulated into list about matters to concentrate, when making small accounting firm's software decision. With help of the list was possible to introduce four different softwaresolutions, which of everyone could enhance small accounting firms services and create possibilities for new services.

Based on theme interview were possible to state that digitalization provides possibility to create new service, which are most likely consultation and analyzation services. Intensification of processes from view point of financial administration and guidance services would be also possible new services.

Key words: digital financial administration, accounting firm services, electric financial administration, automatization, Rezulto Oy

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	1
1.1	Tutkimuksen tausta ja aikaisemmat tutkimukset	2
1.2	Opinnäytetyön tavoite, tutkimusongelmat ja rajaukset	3
1.3	Tutkimusmenetelmän valinta ja aineiston hankinta	4
1.4	Opinnäytetyön rakenne	5
2	TILITOIMISTOPALVELUT	8
2.1	Kirjanpito ja tilinpäätös	8
2.2	Palkanlaskenta	11
2.3	Ulkoinen laskentatoimi	15
2.4	Johdon laskentatoimi	17
3	DIGITAALINEN TALOUSHALLINTO	19
3.1	Digitaalisten järjestelmien kehitys	19
3.2	Digitaalisen taloushallinnon prosessit	22
3.3	Digitaalisuuden hyödyt ja haasteet	25
3.4	Uudet palvelumahdollisuudet	28
4	CASE: REZULTO OY	29
4.1	Tilitoimiston nykytila, tarpeet ja toiveet	29
4.2	Ohjelmistojen ja palvelujentarjoajien tarjoamat mahdollisuudet	34
4.2.1	Asteri	35
4.2.2	Procountor	39
4.2.3	Fivaldi	41
4.2.4	Lemonsoft	43
4.3	Vertailu	46
4.4	Johtopäätökset	52
5	YHTEENVETO	55
	LÄHTEET	57
	LIITTEET	64

1 JOHDANTO

Suomalaisessa yhteiskunnassa on parhaillaan suuret rakenteelliset muutokset käynnissä, sillä digitalisaatio luo uusia mahdollisuuksia kansalaisille, yrityssectorille ja julkisille palveluille. Digitalisaatio ja tekninen kehitys tarjoaa lukuisia mahdollisuuksia uusiin palveluihin ja entisten toimien tehostamiseen, mutta myös kasallisen haasteita tekniikan, teknisen osaamisen ja lainsäädännön kautta. Valtiovarainministeriön mukaan Suomi on jo tällä hetkellä yksi maailman kärkimaista julkisissa sähköisissä palveluissa ja tutkimusten mukaan suomalaisilla on Euroopan Unionin paras digiosaaminen. (Valtiovarainministeriö 2018a.) Tästä huolimatta Valtiovarainministeriö pitää digitalisaatiota niin merkittävänä asiana, että tästä on tehty yksi nykyisen hallituskauden kärkihankkeista. Kärkihankkeen tavoitteena on muun muassa digitalisoida julkiset palvelut, rakentaa digitaalisen liiketoiminnan kasvuympäristö ja sujuvoittaa digitaalisuuteen liittyviä säädöksiä. (Valtiovarainministeriö 2018b.)

Tämän kärkitavoitteen eräs osa on Taloushallintoliiton, Valtiovarainministeriön ja useiden kaupallisten tahojen yhteishanke nimeltään Taltio. Taltiohankkeen tavoitteena on kehittää taloushallinnon informaatiota täysin digitaaliseksi ja rakenteiseksi samalla mahdollistaen aidosti automatisoitu taloushallinto ja talouden seuranta. Rakenteisella tiedolla tavoitellaan muun muassa integraatiota taloushallintojärjestelmien ja ohjelmistojen välille, sekä tilitoimistoille uusia mahdollisuuksia liiketoimille. (Taltio 2018.)

Tekniikan kehittyminen ja uudet valtiovetoiset hankkeet luovat mahdollisuuksia ja haasteita taloushallintoalalle ja tilitoimistojen kehittymiselle. Digitalisaatio mahdollistaa useiden palvelujen täydellisen automaation ja tästä syntyvän tehokkuuden nousun, sekä kustannusten laskut. Toisaalta tilitoimistoilta vaaditaan uudenlaista osaamista tietotekniikan saralla ja jatkuvaa ohjelmistojen päivittämistä, sekä ajantasaistamista. (Appel 2018.)

1.1 Tutkimuksen tausta ja aikaisemmat tutkimukset

Opinnäytetyössä käsitellään pienen tilitoimiston palveluiden automatisaatiota ja sen mukanaan tuomia mahdollisuuksia. Toimeksiantajanana toimii Rezulto Oy, joka on lahtelalainen omistajansa lisäksi tällä hetkellä yhden työntekijän työllistävä tilitoimisto. Rezulto Oy:n tavoittena on olla moderni tilitoimisto, joka tarjoaa palveluita kaikenkokoisille yrityksille liikevaihdosta ja tuloksesta riippumatta. Rezulto Oy haluaa tarjota yrityksille parasta mahdollista taloushallintopakettia, oli se sitten ainoastaan lakisääteinen kirjanpito ja tilinpäätös tai kokonaisvaltaisesti yrityksen taloushallinto sisältäen konsultointipalvelut.

Varteenotettavimpia ratkaisuja ajan säästämiseen ja taloushallinnon tehostamiseen tuo taloushallinnon digitalisoituminen ja automatisoituminen. Ohjelmistotalot tuovat jatkuvasti tarjolle uusia vaihtoehtoja hoitamaan hitaita ja mekaanisia työvaiheita, kuten esimerkiksi tallennusta. Jatkuva tekninen kehitys ja valtiollinen tuki kehitystyölle (muun muassa TALTIO-hanke) ovat mahdollistaneet ohjelmistojen ja palveluratkaisujen hintojen laskun, joka puolestaan on luonut pienemmille tilitoimistoille mahdollisuuden astua mukaan digitalisoitumisen kelkkaan. Nopean kehityksen vuoksi on syytä hiljalleen tehdä selvitystyötä, tulisiko myös Rezulto Oy:n siirtyä digitaalisempiin ja modernimpiin taloushallintojärjestelmiin.

Aiheesta on tehty paljon aiempia tutkimuksia ja moninkertainen määrä vielä aihetta sivuavia tutkimuksia. Esimerkiksi ammattikorkeakoulujen opinnäytetyökannassa löytyy yhteensä 478 opinnäytetyötä hakusanalla ”Automatisoitu taloushallinto.” Kehityksen valtaisan vauhdin takia tieto ja informaatio vanhenevat kuitenkin nopeasti, ja tästä johtuen jopa viime vuoden tutkimukset eivät välttämättä sisällä enää tällä hetkellä ajantasaista tietoa. Aiemmistä opinnäytetöistä poiketen tässä työssä keskitytään tilitoimistojen digitalisoimiseen ja automatisoimiseen ensisijaisesti pienten tilitoimistojen kautta ja huomioidaan myös lähitulevaisuudessa tapahtuvat olennaiset kehityssaskeleet ja viranomaispäätökset.

Hyvin läheltä tämän opinnäytetyön aihetta sivuaa Taru Rytkösen vuonna 2017 kirjoittama opinnäytetyö *Pienen tilitoimiston taloushallintojärjestelmän hankintaprosessi*, joka kuitenkin keskittyy hieman kapea-alaisesti perinteisiin ohjelmaratkaisuihin unohtaen tulevaisuusnäkökulman täysin. Man Yee Kwokin opinnäytetyö vuodelta 2017: *Digitalisaation haasteet ja mahdollisuudet pienessä tilitoimistossa*, keskittyy hieman suurempiin kokoisiin tilitoimistoihin kuin tässä opinnäytetyössä ja painottuu enemmän mielipiteiden sekä näkemyksien selvittämiseen tilitoimistoalasta kuin tilitoimiston digitalisoimiseen. Marko Sartela puolestaan vuoden 2016 opinnäytetyössään *Digitalisaatio saapuu pieniin tilitoimistoihin*, keskittyy lähinnä kirjanpidon osa-alueeseen, eikä niinkään kokonaisvaltaisesti tilitoimiston palveluihin. Pauli Martinmaan: ”*Taloushallinnon sähköistymisen ja digitalisoitumisen tuomat riskit ja niiden hallinta taloushallinnon työntekijän näkökulmasta*” opinnäytetyö vuodelta 2017 esittelee taloushallinnon digitalisoitumisen piirteitä laajasti, mutta keskittyy tutkimuksessaan aiheeseen lähinnä työntekijöiden näkökulman kautta.

1.2 Opinnäytetyön tavoite, tutkimusongelmat ja rajaukset

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on selvittää tilitoimistopalveluiden digitalisaatio- ja automatisaatiovaihtoehtoja erityisesti pienen tilitoimiston näkökulmasta. Tämän lisäksi pyrkimyksenä on saada annettua toimeksiantajayritys Rezulto Oy:lle suositus, millä tavoin yrityksen tulisi reagoida tällä hetkellä tarjolla oleviin ja lähitulevaisuudessa tarjolle tuleviin ohjelmisto- ja automatisaatoratkaisuihin, sekä näiden kustannuskehitykseen.

Päättutkimusongelmaksi opinnäytetyössä määritellään kysymys, millainen järjestelmä olisi järkevin palveluitaan digitalisoivalle pienelle tilitoimistolle. Päättutkimusongelman kautta muodostuvat alatutkimusongelmiksi seuraavat kysymykset:

- Mitä uusia palvelumahdollisuuksia digitalisaatio tuo pienelle tilitoimistolle?
- Minkälaisia muutoksia voidaan odottaa lähitulevaisuuden kehityksen tuovan tilitoimistoalalle?

Opinnäytetyössä tutkitaan automatisaatiovaihtoehtoja ensisijaisesti toimeksiantajayrityksen kannalta, mutta tuloksia ja kuvauksia voidaan käyttää apuna myös muissa samankokoisissa ja samankaltaisissa tilitoimistoissa. Tutkimuksessa keskitytään siis noin 1-5 työntekijän tilitoimistoihin, joiden asiakaskunta koostuu useista kymmenistä kooltaan varsin pienistä ja toisistaan paljon poikkeavista kirjanpitovelvollisista. Kun toimijoita on paljon ja asiakasprofiili on hajautunut muun muassa eri toimialoille ja eri yritysmuotoihin, tulee ohjelmistovalintoihin kiinnittää erityistä huomiota. Ohjelmiston pitäisi vastata jokaisen asiakkaan tarpeita mahdollisimman täydellisesti, kuitenkin luomatta liian suuria kustannuksia.

Opinnäytetyö rajataan koskemaan ainoastaan digitalisointivaihtoehtojen selvitystyötä koskemaan, sillä ohjelmiston käyttöönottoprojektin sisällyttäminen vaatisi liian paljon resursseja. Opinnäytetyöhön kuitenkin sisällytetään eri ohjelmistovalintojen vertailu sisältäen niiden tuomat mahdollisuudet tilitoimiston kuin asiakkaiden kannalta.

1.3 Tutkimusmenetelmän valinta ja aineiston hankinta

Opinnäytetyöni suoritetaan laadullisena eli kvalitatiivisena tutkimuksena, sillä tutkimuksen tavoitteena on ilmiön ymmärtäminen, selittäminen ja sen soveltaminen (Pitkäranta 2014, 33.) Laadullisella tutkimuksella ominaisia piirteitä ovat tutkimuksen tapahtuminen sen luonnollisessa ympäristössä, jonka aineisto kerätään tutkittavilta vuorovaikutussuhteessa. Tutkimuksessa käytettävä aineisto on monilähteistä sisältäen muun muassa tekstiä, kuvia ja haastatteluja. (Kananen 2013, 26-27.)

Case-tutkimus pyrkii tarjoamaan kokonaisvaltaisen ja syvällisen tutkimuksen, jonka tutkimuskohteena on usein yksi ilmiö. Case-tutkimuksessa ongelmat ovat usein monisyisiä ja usein vaikeasti määriteltäviä, minkä vuoksi Case-menetelmä on valittu myös tutkimusmenetelmäksi. (Kananen 2013, 28, 59-60.)

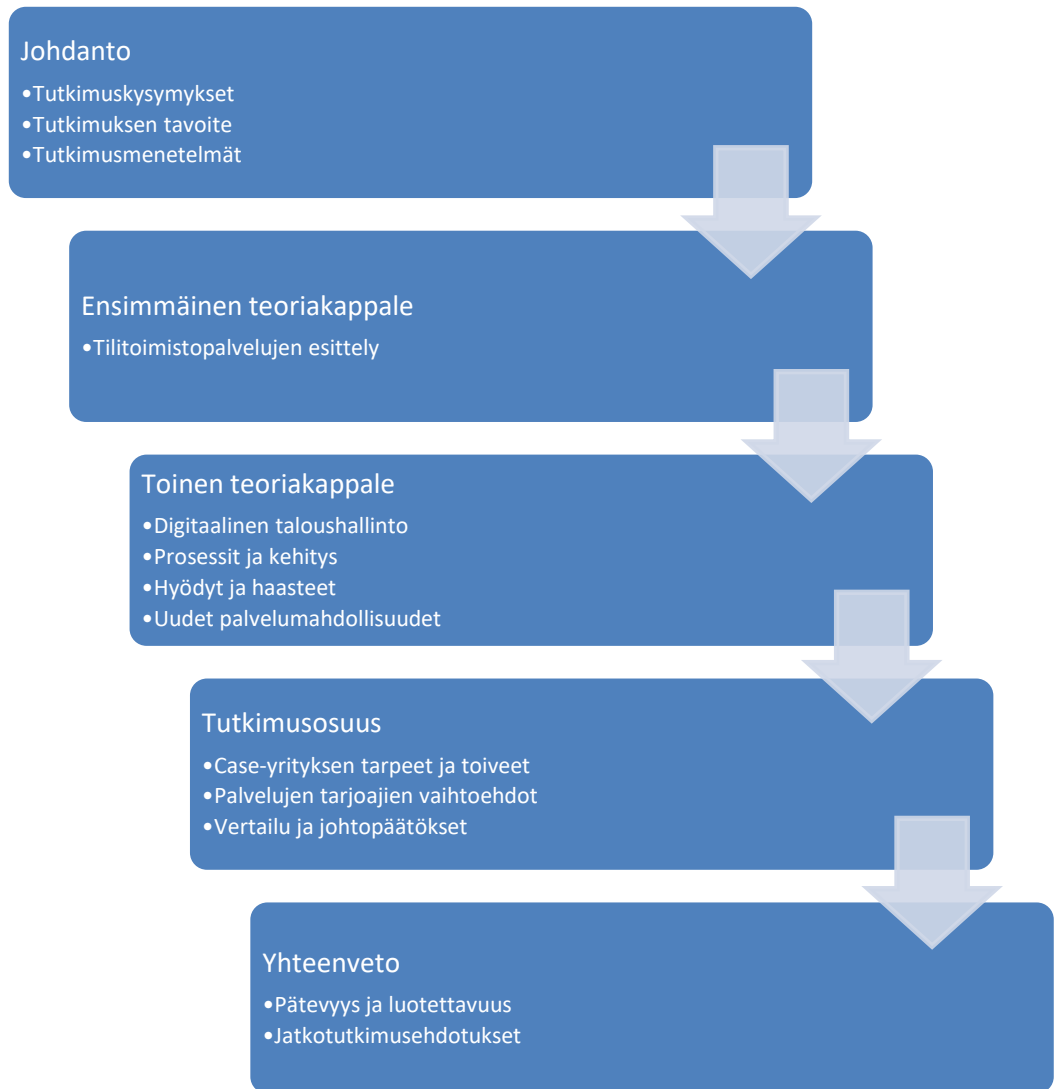
Tiedonkeruumenetelmäksi valitaan teemahaastattelu, sillä sen avulla saadaan paras ymmärrys ilmiöstä. Teemahaastatteluissa pyritään selvittä-

mään tutkimusongelmaan liittyviä asioita teemojen kautta. Teemoilla tarkoitetaan ilmiöön liittyviä aihealueita, joista keskustellaan vapaasti ilman tarkasti ennakkoonmääriteltyjä kysymyksiä tai keskustelupolkuja. (Kananen 2013, 58, 93-94.) Työssä haastatellaan toimeksiantajayrityksen omistajaa ja työntekijöitä, joilla on vankka kokemus tilitoimistoalan työtehtävistä. Toisena tutkimuksen tiedonkeruumenetelmänä käytetään osallistuvaa havainnointia päivittäisen työskentelyn aikana harjoittelijana toimeksiantajayrityksen tiloissa. Osallistuvan havainnoinnin avulla saadaan välitöntä ja suoraa informaatiota luonnollisessa toimintaympäristössä. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006.)

Case-tutkimuksella ei ole omia analyysimenetelmiä, joten on mahdollista johtaa laadullisen tutkimuksen analyysimenetelmä käytettäväksi tapauksessa (Kananen 2013, 114.) Analyysimenetelmänä käytetään sisällönanalyysia, jota voidaan käyttää tavalla tai toisella kaikkien laadullisen tutkimuksien analyyseissä (Pitkäranta 2014, 101.)

1.4 Opinnäytetyön rakenne

Opinnäytetyö koostuu viidestä pääluvusta, joista ensimmäinen on johdanto. Toisessa ja kolmannessa pääluvussa tutustutaan tarkemmin teoriaan tilitoimistojen palveluista ja digitalisaation tuomiin mahdollisuuksiin niiden kanssa. Neljännessä luvussa on vuorossa opinnäytetyön empiirinen osa eli varsinainen tapaustutkimus. Viimeisenä lukuna yhteenveto tiivistää vielä opinnäytetyön tärkeimmät ajatukset ja tulokset. Kuviossa 1 esitetään opinnäytetyön rakenne visuaalisessa muodossa.

Kuvio 1. Opinnäytetyön rakenne

Ensimmäisessä teorialuvussa puhutaan yleisesti tilitoimistojen tarjoamista palveluista. Luvussa on tarkoituksena avata tyypillisen tilitoimiston tarjoama palveluvalikoimaa ja kertoa, kuinka näitä palveluita on viimeisien vuosien ja vuosikymmenien aikana hoidettu. Toisessa teorialuvussa on tarkoituksena esitellä laajemmin digitalisoituja ja automatisoituja ratkaisuja perinteisten vaihtoehtojen tilalle. Tässä luvussa esitellään, millaisia muutoksia automatisoituminen ja digitalisoituminen saattavat aiheuttaa tilitoimistojen arjessa. Pyrkimyksenä on avata muutoksien tuomia mahdollisuuksia ja uusia tilaisuuksia muun muassa liiketoimintojen kehittämiseen, sekä palvelutarjonnan kasvattamiseen. Vastapainoksi nostetaan esille myös haasteita ja uhkakuvia, joita saattaa ilmaantua tilitoimistopalveluiden digitalisoitu-

misen myötä.

Neljännessä pääluvussa on vuorossa tapaustutkimus, jossa teorian avulla pyritään selvittämään toimeksiantajayritykselle kustannustehokkain ja järkevin mahdollinen digitalisoitu ja automatisoitu ohjelmistoratkaisu. Teorian avulla muodostetaan haastattelukysymykset, joiden kautta kartoitetaan toimeksiantajayrityksen tarpeet ja toiveet. Samaisen teorian avulla luodaan haastattelut, jonka kautta selvitetään asiakkaiden mielipiteet, toiveet ja epäilykset liittyen tapahtuvaan muutokseen tilitoimistossa. Haastattelujen ja kyselyiden pohjalta selvitetään paras mahdollinen ratkaisu vertaillen saatuja vastauksia teorian kanssa tarjolla oleviin ohjelmistoratkaisuihin.

2 TILITOIMISTOPALVELUT

Tilitoimistopalveluita tarjoavia yrityksiä on Suomessa noin 4 400 kappaletta viimeisimmän Tilastokeskuksen tuottaman tilaston mukaan. Yritykset työllistävät kaiken kaikkiaan vajaan 13 000 henkilöä ja luovat liikevaihtoa vajaan miljardi euroa. (Tilastokeskus 2017.) Useimmille voi olla epäselvää, mihin tällaista määrää yrityksiä ja työntekijöitä oikein tarvitaan. Tilitoimistot tarjoavat taloushallinnon palveluja, joista osa on Suomen lainsäädännön määräämiä, osa mahdollistaa yrittäjälle keskittymisen varsinaiseen liiketoimintaan ja osa tuottaa tärkeitä tietoja liiketoiminnan suunnitteluun. (Taloushallintoliitto 2017a.)

Yritykset ja yhdistykset päätyvät usein valitsemaan tilitoimiston hoitamaan näitä palveluja, sillä palvelut vaativat korkean osaamistason, vievät paljon aikaa ja vaativat resursseja, kuten taloushallinnon ohjelmistoja. Taloushallinnon ulkoistamisella pyritäänkin usein taloushallinnon tehokkuuteen, kustannussäästöihin ja mahdollisuuteen keskittyä omaan ydinliiketoimintaan. (Koivumäki & Lindfors 2012, 26-27.) Tilitoimistopalvelut voidaan jakaa karkeasti neljään erilaiseen osa-alueeseen; Tilinpäätös ja juokseva kirjanpito, palkanlaskenta, ulkoinen laskenta ja johdon laskenta (Taloushallintoliitto 2018a.) Tilitoimistoilla palvelun tarjonta saattaa vaihdella runsaasti tilitoimiston koon ja työntekijöiden osaamisen perusteella, joten kaikkien osa-alueiden palveluita ei välttämättä ole tarjolla kaikilla tilitoimistoilla. (Koivumäki & Lindfors 2012, 26-27.)

2.1 Kirjanpito ja tilinpäätös

Yleisin tilitoimistojen tarjoama palvelu on juokseva kirjanpito ja tilinpäätös. Tämä perustuu Suomen lainsäädäntöön, jonka kirjanpitolaki velvoittaa avoimet yhtiöt, kommandiittiyhtiöt, osuuskunnat, säätiöt, yksityisoikeudelliset oikeushenkilöt ja tietyissä tapauksissa liike- sekä ammattitoimintaa harjoittavat luonnolliset henkilöt, sekä ammatin- ja liikeharjoittajan toimintaa jatkavaa kuolinpesät ja konkurssipesät kirjanpitoon. (Kirjanpitolaki 30.12.2015/1620 1§.)

Tilitoimistojen kirjanpidon ja tilinpäätöksen palveluihin kuuluu liiketapahtumien ja tositteiden kirjaukset kirjanpitoon, lakisääteiset kuukausittaiset ja vuosittaiset viranomaisraportit ja veroilmoitukset. (Taloushallintoliitto 2018b.) Kirjanpidon palveluketju tilitoimistossa alkaa kirjanpitoaineistojen saapumisesta tilitoimistoon. Kirjanpitoaineistoa on liiketapahtumia todentavat tositateaineistot ja liiketapahtumia koskeva kirjeenvaihto. (Taloushallintoliitto 2018c.) Menoista kertovissa tositteissa on saatava selville, minkälainen kulu on kyseessä ja milloin ostaja on vastaanottanut hyödykkeen. Näistä tositteista on käytävä ilmi, kuinka kysyinen kulu liittyy liiketoimintaan, ja jollei yhteys liiketoimintaan ole selvä, tulee tähän liittää erillinen selvitys asiasta. Kyseinen tieto on tilitoimistolle olennainen, jotta tosittteen perusteella voidaan tehdä kirjanpitomerkitä, joka on oikein niin kirjanpidollisesti kuin verotuksellisesti. Tuloja todentavat tositteet puolestaan ovat yrityksen itsensä laatimia laskuja, joista selviää, mitä yritys on myynyt ja milloin tämä tavara on luovutettu. Yrityksen maksuja todentavat tositteita ovat todisteita yrityksen tekemistä maksuista. (Koivumäki & Lindfors 2009, 90-91.)

Maksutositteet ovat yleensä maksun välittäneen rahalaitoksen tai maksun saajan antamia, esimerkiksi tiliotteita. Maksutositteisiin tulee liittää myös erillisiä asiakirjoja, joista selviää nämä maksun sisältö. Tällaisia asiakirjoja ovat muun muassa laskut ja sopimukset. Muistiotositteita käytetään tapahtumiin, joista ei ole mahdollista saada ulkopuolista tositetta. (Koivumäki & Lindfors 2009, 90-91.) Muistiotosite on siis kirjanpitovelvollisen itsensä laatima tositate, joka yleensä koskee jaksotusta, oikaisua kirjanpitoon, tai maksun siirtoa. Muistiotositteesta tulee selvittää tosittteen laatija ja millä oletuksilla ja laskentasäännöillä tosittteen luvut on laskettu. (Taloushallintoliitto 2018c.)

Saapuneen aineiston perusteella tehdään kirjauksia kirjanpidon tilikartan tileille Suomen lakien, määräyksien ja Kirjanpitolautakunnan ohjeiden, sekä yleisesti hyväksytyjen laskentaperusteiden ja oletuksien perusteella (Taloushallintoliitto 2018d.)

Tilikartan tulee olla kirjanpitolain mukaan selkeä ja riittävästi eritelty luettelo, joka selittää tilien sisällön. Tilikartta perustuu yleensä tilinpäätöksessä esitettävän tuloslaskelman ja taseen rakenteeseen. Yleisesti tilikartassa huomioidaan myös veroilmoituksissa annettavat tiedot. Tätä tarkoitusta varten verotuksessa vähennyskeltottomille ja verovapaille erille avataan omat tilinsä kirjanpitoon. (Koivumäki & Lindfors 2009, 89.) Tilien nimet määräytyvät niille kirjattavien tapahtumien mukaan, joten yhdelle tilille kirjattavat tapahtumat tulevat olla sisällöltään samankaltaisia (Taloushallintoliitto 2018e.)

Kirjaukset tehdään joko maksu- tai suoriteperusteisesti. Maksuperusteisessa kirjanpidossa kirjanpitomerkintä tapahtuu, kun lasku on maksettu ja suoriteperusteisessa kirjanpidossa heti kun ostettu hyödyke on vastaanotettu tai myyty hyödyke luovutettu. (Koivumäki & Lindfors 2012, 90-91.) Kun kirjanpitomateriaaleista johdetut kirjanpitomerkinnät on tehty, tulee tehdä täsmäytykset. Täsmäytyksillä varmistetaan kirjanpidon oikeellisuus. Täsmäytyksissä käytetään usein kirjanpidon tiettyjä tilejä, esimerkiksi kirjanpidon pankkien tilit tulee täsmätä pankista saatujen tiliotteiden kanssa, kassan rahat kassatilin saldoon, jäljellä olevien lainojen määrät rahoituslaitoksen tositteesta kirjanpidon tilien saldoon. (Koivumäki & Lindfors 2012, 110-113.)

Tilitoimistoissa ilmoitetaan yleensä arvonlisäverovelvollisilla myös arvonlisäveron ja muiden oma-aloitteisten verojen tiedot verottajalle. Sähköinen kausiveroilmoitus on toimitettava viimeistään kuukauden ja 12 päivän kulluttua kohdekuukauden päätyttyä. Ilmoituksen tulee perustua ajantasaiseen kirjanpitoon, joten tämä myös määrittää ajan, jolloin kirjanpidon tulee olla valmis. (Taloushallintoliitto 2018f.)

Tilinpäätöksessä on esitettävä tilikaudelle kuuluvat tuotot ja kulut, joten tilinpäätöksessä tulee viimeistään tehdä jaksotukset. Jaksotuksella tarkoitetaan tulojen ja menojen aineistojen kohdistamista oikealle tilikaudelle. Tyyppisimpiä jaksotettavia menoja ovat henkilöstökulut, vaihto-omaisuus eli yrityksen varastojen vaihtelu, pitkäaikaisten omistuksien kuluminen eli poisto, ennakkoon maksetut menot (usein mm. vakuutukset) ja lainojen korot.

(Koivumäki & Lindfors 2012, 110-113.) Tilinpäätös kertoo yrityksen tuloksen ja varallisuusasetuksen ja sen tulee valmistua 4 kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Tilinpäätökseen kuuluu tase, tuloslaskelma, liitetiedot, kirjanpito- ja aineistoluettelo, sekä rahoituslaskelma ja toimintakertomus. Rahoituslaskelma ja toimintakertomus eivät kuulu pienimpien kirjanpitovelvollisten tilinpäätöksiin kuitenkaan. (Talouhallintoliitto 2018g.) Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot yrityksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta, jonka vuoksi tilinpäätökselle on asetettu huomattavan paljon sääntöjä ja periaatteita. (Koivumäki & Lindfors 2012, 114-115.)

Kirjanpidosta ja tilinpäätöksestä saadaan tiedot vuosittain tehtävään veroilmoitukseen. Veroilmoitusta käytetään tuloverotusta varten. Yhteisöjen, kuten osakeyhtiöiden ja yhdistyksien, on annettava veroilmoitus sähköisesti, ellei se ole teknisen esteen vuoksi mahdotonta. (Verohallinto 2016.)

Kirjanpitolaki on määritellyt tilikauden tositteiden, liiketapahtumia koskevan kirjeenvaihdon ja muun mahdollisen liiketapahtumia varmentavan aineiston säilytysajaksi 6 vuotta. Nämä tositteet tulee säilyttää järjestelmällisellä tavalla kirjausjärjestyksessä tai muuten tositteiden ja kirjanpidon yhteys selkeästi havaittavissa todettavissa. Tilinpäätökset ja kirjanpidot, sekä luettelot kirjanpidoista ja aineistoista tulee säilyttää vähintään 10 vuoden ajan tilikauden päättymisestä. (Talouhallintoliitto 2018h.)

2.2 Palkanlaskenta

Toinen perinteinen tilitoimistojen tarjoama palvelu on palkanlaskenta. Yleisesti palkanlaskennan palveluissa tilitoimisto laskee yrityksen palkat, hoitaa palkkalaskelmien lähetykset, työnantajasuoritukset ja viranomaissuoritukset. Lisäpalveluina palkanlaskennan palveluina voidaan hoitaa esimerkiksi ammattiyhdistysjäsenmaksut, ulosottoasiat, Kela-hakemukset ja Tilastokeskuksen raportoinnin. (Talouhallintoliitto 2018i.)

Palkanlaskennassa ja yritysten palkkahallinnoille on asetettu paljon sääntöjä, lakeja, asetuksia ja sopimuksia, joista keskeisimpiä ovat työsopi-

muslaki, työaikalaki, vuosilomalaki ja eri alojen työehtosopimukset (Stenbacka & Söderström 2015, 8-14.)

Tilitoimiston rooli yrityksen palkanlaskennassa alkaa työsopimuksesta, jonka tietojen avulla luodaan pohja palkanlaskennalle. Työsopimuksesta saadaan selville tiedot palkasta ja eduista, työsuhteen kestosta ja alkamisajankohdasta, palkanmaksukaudesta, työajasta, vuosilomasta ja noudatettavasta työehtosopimuksesta. Nämä tiedot täydentämällä työntekijän profiilin palkanlaskentaohjelmassa tai paperisessa palkanlaskennassa vällyttään tietojen useaan otteeseen syöttämiseltä tai tarkastamiselta. (Stenbacka & Söderström 2015, 7-8.)

Palkanlaskentaohjelmaan on myös hyvä täydentää palkansaajan verokortin tiedot, jotta palkansaajalle suoritettavasta palkasta saadaan vähennettyä oikea määrä ennakonpidätystä. Ennakonpidätys toimitetaan työntekijän verokortin tietojen perusteella. Verokortin tiedot lähetetään työnantajille tai palkanlaskijoille sähköisesti ja fyysiset verokortit työntekijöille aina vuoden alkupuolella. Päätoimen verokortissa on kaksi veroprosenttia. Perusprosenttia käytetään palkkakauden tulorajaan ja tämän ylittävästä osasta ennakonpidätys suoritetaan lisäprosentin mukaan. Vaihtoehtona on myös käyttää ennakonpidätystä yhden tulorajan mukaan eli verokortin B-vaihtoehtoa. Tällöin ennakonpidätyksessä käytetään perusprosenttia tulorajaan asti, ja ylityksen jälkeen lisäprosenttia koko loppuvuoden ennakonpidätyksissä. Työntekijöillä voi olla päätoimen lisäksi tuloja yhdestä tai useammasta sivutoimesta, joita varten tarvitaan sivutuloverokortti. Jos työntekijällä on useita työpaikkoja, joista yksikään ei ole päätoiminen, tarvitaan freelancer-verokortti. Vähän tai ei ollenkaan tienanneilla käytetään portaikko-verokortteja, joissa on vuodelle kolme tulorajaa ja niiden mukaiset ennakonpidätysprosentit. (Stenbacka & Söderström 2015, 52-55.)

Palkka maksetaan palkanmaksukausittain. Palkanmaksukaudella tarkoitetaan sitä, kuinka usein palkkaa työntekijälle maksetaan. Palkanmaksukausi on tyypillisesti joko puoli kuukautta tai kuukauden, mutta se voi myös hyvin olla viikon tai kaksi viikkoa. (Stenbacka & Söderström 2015, 22-32.)

Palkanlaskenta vaatii kyseisen palkkakauden tiedot, jotka riippuvat palkanmääräytymisperusteista. Tarvittavia tietoja voivat esimerkiksi olla tehdyt työtunnit, mahdolliset lisiä sisältävät tunnit, proviisiot ja kausittain vaihtelevien etujen määrä. Palkka lasketaan kausikohtaisesti tai kumulatiivisesti. Kausikohtaisessa laskennassa ennakonpidätys lasketaan erikseen jokaiselta kuukaudelta muiden palkkakausien palkkoja ja ennakonpidätyksiä huomioimatta. Kausilaskennassa lomarahan ja lomaltapaluurahan ennakonpidätys lasketaan perusprosentin mukaan. Kumulatiivisessa palkanlaskennassa otetaan aikaisempien kausien palkat ja ennakonpidätykset koko verokortin voimassaoloajalta. Tällöin ennakonpidätys lasketaan kumulatiivisesta palkasta eli palkasta lisätynä aiempiin saman verokortin palkkoihin. Tuloraja on kumulatiivinen eli siihen kuuluu jokaisen palkanlaskentakerran tulorajat yhteensä. Kumulatiivista laskentaa voidaan soveltaa vain saman työnantajan maksamiin palkkoihin. Kumulatiivisessa laskennassa lomarahaa ja lomaltapaluuraha lisätään kertyneisiin palkkoihin. Kausittaista palkanlaskentaa käytetään lähinnä käsintehdyssä palkanlaskennassa. (Stenbacka & Söderström 2015, 46-51.)

Palkasta vähennetään ennakonpidätyksen lisäksi työeläke- ja työttömyysvakuutusmaksut. Myös maksamaton velka voidaan ulosmitata palkansaajan palkasta oikeuden päätöksellä tiettyjen sääntöjen mukaisesti. Työnantaja saa myös vähentää työntekijän palkasta erääntyneitä ja riidattomia saamisia. Työntekijän kuuluessa ammattiyhdistykseen, voi hän myös valtuuttaa työnantajan perimään ammattiyhdistysjäsenmaksun hänen palkastaan. (Stenbacka & Söderström 2015, 69-72.)

Työsopimuslain mukaan työntekijälle on palkanmaksun yhteydessä annettava laskelma, josta käyvät ilmi palkan suuruus ja palkan määräytymisen perusteet (Työsopimuslaki 26.1.2001/55 2. luku 12§.) Suomen standardoimislautakunnan palkkalaskelmastandardin mukaan palkkalaskelmaan olisi kuitenkin suotava merkitä laskelmaan myös työntekijän ja työnantajan tietoja, palvelussuhteen tiedot, palkanmaksukausi ja maksettu ennakonpidätyksen alainen palkkakertymä edelliseltä kalenterivuodelta, kuluvalta ja viimeiseltä sekä viimeiseltä palkanmaksukaudelta. Palkkalaskelmaan on myös saman standardin mukaan viimeisen palkanmaksukauden

toimitettu ennakonpidätys, maksetut lisät ja palkanmaksun yhteydessä maksetut lomarahat ja lomakorvaukset. (Työsuojeluhallinto 2015.)

Työnantajan tulee ilmoittaa monia palkanmaksuunliittyviä tietoja ja maksaa sosiaalivakuutusmaksuja, ennakonkonpidätyksiä ja sosiaaliturvamaksuja. Sosiaaliturvamaksuja ovat työnantajan sosiaaliturvamaksut, työeläkevakuutusmaksut, tapaturmavakuutusmaksut, ryhmähenkivakuutukset ja työttömyysvakuutusmaksut. Työnantajan on ilmoitettava sosiaaliturvamaksut ja ennakonpidätykset kuukausittain Verohallinnolle paperilla seuraavan kuukauden 7. päivään mennessä ja sähköisesti 12. päivään mennessä. Kyseiset suoritukset on kuitenkin suoritettava viimeistään seuraavan kuukauden 12. päivään mennessä. Kyseiset maksut ovat oma-aloitteisia maksuja, jotka maksetaan OmaVero-tilille. (Stenbacka & Söderström 2015, 79-85.)

Työeläkevakuutusmaksu on työnantajan työntekijälle eläkevakuutusyhtiöstä ottama vakuutus palkansaajan tulevaa työeläkettä varten. Työnantaja pidättää osan työeläkevakuutusmaksusta työntekijän palkasta, mutta maksaa suuremman osan itse työeläkevakuutusyhtiölle. Sopimustyöntajat tekevät vakuutussopimuksen itse valitsemansa yhtiön kanssa ja valitsee itselleen sopivan maksuaikataulun. Vakuutusyhtiö laskee palkka-arvion perusteella vakuutusmaksun suuruuden ja ennakkoerien koon. Vakuutusyhtiöille on annettava vuosi-ilmoitus kalenterivuoden aikana maksetuista palkoista ja maksetuista vakuutusmaksusta. Vuosi-ilmoituksen perusteella lasketaan lopulliset eläkemaksut ja mahdollisesti määrätään lisämaksua korkoineen tai palautusta liikamaksusta korkoineen. (Stenbacka & Söderström 2015, 79-85.)

Myös pakollinen työnantajamaksu on tapaturmavakuutusmaksu. Tapaturmavakuutusmaksu on otettava vahinkovakuutusyhtiöstä, jos vuodessa on yli 12 työpäivää yhteensä kaikilla työntekijöillä. Vakuutusmaksu lasketaan ennakonpidätyksen alaisen palkkojen perusteella ja alan vaarallisuuden mukaan. Tapaturmavakuutusmaksu vaihtelee vakuutusyhtiöittäin. Tapaturmavakuutusmaksun liitännäisvakuutuksia ovat ryhmähenkivakuutus ja työttömyysvakuutusmaksut eli ne ovat pakollisia, jos lakisääteinen tapaturma-

vakuutus on otettava. Tapaturmavakuutusmaksu maksetaan Työttömyysvakuutusmaksurahastoon. Työnantaja maksaa rahastoon niin oman osansa ja työntekijältä palkanmaksun yhteydessä perimänsä osan. (Stenbacka & Söderström 2015, 79-85.)

Tilitoimistot yleensä ilmoittavat kyseiset ennakonpidätystiedot ja työeläkkeeseen, sekä tapaturmavakuutukseen ja sen liitännäisvakuutuksiin liittyvät palkanmaksuarviot. Varsinaisille työnantajille jää hoidettavaksi ilmoitusten perusteella määräytyvät maksut. (Stenbacka & Söderström 2015, 79-85.)

Työntekijöille voidaan korvata verottomasti työn tekemisestä välittömästi aiheutuneet kustannukset. Yleisimpiä ovat työmatkakustannusten korvaukset, puhelin-, työtarvike-, edustus ja työvaatekulut. Korvauksille on annettu tarkat korvausten ennakkomäärät tai ehdot, joiden mukaan näitä voidaan maksaa. Tällaisia ehtoja ovat muun muassa kuitit näistä kustannuksista, selvitykset epäselvistä hankinnoista ja matkalaskut. Tilitoimistojen rooliksi jää usein matkalaskujen ja kuittien tarkastaminen ja maksettavien korvausten laskeminen. (Stenbacka & Söderström 2015, 91-96.)

2.3 Ulkoinen laskentatoimi

Ulkoisella laskentatoimella tarkoitetaan kokonaisvaltaista asiakkaan taloushallinnon hoitamista. Ulkoinen laskentatoimi ei jokaisella asiakkaalla kuitenkaan ole välttämättä samanlainen kokonaisuus, vaan se saattaa vaihdella huomattavasti. Yleisimpiä ulkoisen laskentatoimen osa-alueita ovat laskujen maksatus, myynti- ja ostolaskujen käsittely. (Taloushallintoliitto 2018i.)

Myyntilaskujen käsittely on isohko kokonaisuus, jonka voi käsittää sisältävän koko laskuprosessin asiakasrekisterin ylläpidosta, myyntilaskun tekemiseen ja perintään. Asiakasrekisteristä ja sen ylläpidosta löytyy hyötyä laskutuksen avuksi, kirjanpidon tileöinteihin ja arvonlisäverotuksen avuksi. Asiakasrekisteristä saadaan laskutusta varten muun muassa tärkeä toimitus- ja laskutusosoite, verkkolaskutusosoite ja maksuehtoineen. Tuotere-

kisteristä saadaan myytävät tuotteet ja palvelut sekä niiden hinnat ja tuotteiden alv-kannat. (Koivumäki & Lindfors 2012.)

Myyntilaskut tehdään valitsemalla asiakasrekisteristä asiakas ja tuoterekisteristä asiakkaalle myydyt tuotteet. Myyntilaskulle on annettu kirjanpitolaisissa ja arvonlisäverolaissa tarkat sisältövaatimukset ja muotovaatimukset. Kirjanpitolaki ei erityisesti edellytä muuta kuin, että tulotositteelta tulee selvittää myyty tai tavara, sen määrä ja hinta, sekä luovutusajankohta. Kirjanpitolautakunta KILA on kuitenkin esittänyt vaatimuksia esittää ostajan yksilöintitietoja laskulla. Arvonlisäverolaki puolestaan määrittelee tarkemmin laskun sisältövaatimuksia. Laskut lähetetään asiakkaille joko fyysisesti tulosteena tai vaihtoehtoisesti verkkolaskuna. Myyntireskontran avulla seurataan tämän jälkeen yrityksen saatavia asiakkailta ja kuinka asiakkaat maksavat laskunsa. Maksamattomia laskuja eli erääntyneitä myyntisaamisia on seurattava tarkasti ja mahdollisesti perittävä. Erääntyneistä laskuista on lähetettävä ensin maksumuistutus ja tämän jälkeen niin kutsuttu karhukirje. Jos maksumuistutuksienkaan jälkeen kyseeseen tulee vapaaehtoinen perintä, oikeudellinen perintä ja elinkeinoharjoittajien tapauksissa tratta. Myöhästyneistä laskuista voidaan periä korkolain mukaan viivästyskorkea. (Koivumäki & Lindfors 2012.)

Yrityksien ostolaskujen käsittelyssä laskut on hyväksyttävä ja tiliöitävä kirjanpitoa varten ennen maksamista. Ostolaskujen nopea ja tehokas käsittely varmistaa laskujen saamisen ajoissa maksuun, mikä varmistaa eroonpääsyn viivästyskoroista. Ostolaskun käsittelyä varten turvaudutaan usein toimittajarekisteriin, jonka avulla voidaan seurata muun muassa toimittaja-kohtaisia ostovelkojen määriä ja arvonlisäveron kirjaantumista. Ostolaskuille eli menotositteille on myös kirjanpitolain ja verolakien asettamia vaatimuksia, sillä kirjanpidon tositteesta tulee selvittää, milloin tavara tai palvelu on ostettu, kuinka monta on ostettu, sen hinta ja myyjän tiedot. Arvonlisäverolaki pitää myyntilaskumerkintöjen löytymistä ostolaskulta vähennyskelpoisuuden oletuksena. Ostolaskujen tiliöinnissä paljon riippuu laskun alkuperämaasta, sillä näiden arvonlisäverovähennys oikeus ei ole yhtäläinen. Ostolaskujen tapauksessa on huomioitava kirjausperuste ja mahdollisten pitkäaikaisten menojen aktivointi. (Koivumäki & Lindfors 2012.)

2.4 Johdon laskentatoimi

Johdon laskentatoimella tarkoitetaan laskentatoimea, jonka tarkoituksena on tuottaa tietoja liiketoiminnan suunnitteluun ja sen mittaamiseen (Taloushallintoliitto 2018i.) Johdon laskentatoimi, joskus myös sisäinen laskentatoimi, käsittää sisäänsä muun muassa kustannuslaskennan, hinnoittelulaskennan, sisäisen budjetoinnin, tulosityksikkölaskennan, investointilaskelmat ja strategisen laskentatoimen. Laskentatoimeen panostetaan, sillä tuotetun tiedon uskotaan auttavan tekemään liiketoimille parempia päätöksiä. (Suomala, Manninen & Lyly-Yrjänäinen 2011, 9-38.)

Kustannuslaskennassa pyritään selvittämään laskentakohteiden tuotannon-tekijöiden käytön määrää ja tämän käytön arvoa. Keskeisenä kustannuslaskennan tehtävänä on lukujen tuottaminen, joita tarvitaan muun muassa tuotteiden hinnoittelussa, tuotantopäätöksissä, ulkoistamisessa, budjetoinnissa, varaston arvon määrittämisessä, yrityksen toimintojen tehostamisessa, tuotteiden kannattavuuden selvittämisessä. (Ikäheimo, Laitinen, Laitinen & Puttonen 2011, 81-101.)

Budjetoinnilla on yrityksissä useampia tehtäviä joista perinteisimpänä lyhyen aikavälin toiminnan suunnittelu pidemmän aikavälin suunnitelman sisällä. Budjetoinnin avulla saadaan myös koordinoitua yrityksen toimintoja yhdistämällä yrityksen osat toimimaan yhteisen suunnitelman mukaan. Budjetin avulla voidaan myös viestiä yrityksen eri osien välillä ja vaikuttaa, sekä motivoida samalla johtoa toimimaan yrityksen tavoitteiden mukaisesti. Budjetin avulla voidaan myös valvoa yrityksen toimintoja vertaamalla budjetoituja ja toteutuneita kustannuksia keskenään ja reagoida tarvittaessa poikkeaviin eriin. (Ikäheimo ym. 2011, 105-107.)

Tulosityksikkölaskennassa yritys jaetaan tulosityksiköihin, jonka avulla voidaan seurata yrityksen eri osien kannattavuutta ja katteita. Tällöin jokaista tulosityksikköä voidaan kuormittaa liikevaihtonsa mukaan. (Andersson, Ekström & Gabrielsson 2001, 68.)

Investointilaskelmia käytetään pitkävaikutteisten menojen ja suuria taloudellisia riskejä sisältävien päätöksien tukena. Investointilaskelmilla pyritään

laskemaan riskiä epäonnistuneista hankinnoista, jotka voivat vaarantaa yritystoiminnan jatkuvuuden. (Ikäheimo ym. 2011, 124.) Strategisessa laskenta-toimessa pyritään yrityksen menestymiseen pitkän aikavälin tähtäimellä käyttäen arvoketjuajattelua, strategista asemointia ja kustannusajureita. Arvoketjuajattelun avulla pyritään näkemään yrityksen kustannusten hallinta kokonaisuutena sisältäen uudet toimintatavat ja alihankkijat. Strategisessa asemoinnissa valitaan yrityksellä strategia, joka pitkälti vaikuttaa ja määrittää yrityksessä käytettävän laskentatoimen. Kustannusajureiden avulla selvitetään rakenteellisten tekijöiden, sekä toiminnallisten tekijöiden vaikutusta kilpailuetuun tähtäävässä strategiassa. (Ikäheimo ym. 2011, 132-133.)

Laskentatoimeen liittyy paljon haasteita, sillä yrityksen liiketoimintaan liittyviä kaikkia haasteita ei voida kiinnittää johonkin tiettyyn numeroarvoilliseen muuttajaan. Laskentatoimessa on tärkeää ymmärtää yritykseen liittyviä ulkoisia ja sisäisiä muuttujia ja ottaa nämä huomioon laskennan toteutuksessa. Sisäisiä muuttujia ovat muun muassa tuotantoteknologia, yrityksen koko ja organisaatorakenne. Ulkopuolisia ovat puolestaan muun muassa yrityksen toimintaympäristöä kuvaavat tekijät. Haasteiden vuoksi on pohdittava, mitkä laskentakaavat sopivat parhaiten yritykselle kuhunkin laskettavaan toimeen. Laskentakaavojen ja yrityksen datan perusteella saadaan tunnuslukuja, joita voidaan käyttää yrityksen johdossa päätöksenteon apuna tai tilitoimistossa konsultoinnin apuna. (Suomala ym. 2011, 9-38.)

3 DIGITAALINEN TALOUSHALLINTO

Termillä digitaalinen taloushallinto on viimeisinä vuosina ymmärretty tarkoitettavan taloushallinnon kaiken kirjanpidon, osakirjanpitojen ja niiden osaprosessien käsittelyä mahdollisimman vähäisellä mekaanisella työllä digitaalisesti. Digitaalisuudella tarkoitetaan tässä yhteydessä ennen kaikkea paperittomuutta eli tiedon käsittelemistä, siirtämistä, varastointia ja esittämistä sähköisessä muodossa. Digitaalisen taloushallinnon suurimpia tavoitteita on päästä eroon yrityksille kalliista manuaalisesta tiedon käsittelystä ja tallentamisesta. Tämän vuoksi taloushallinnon tietovirrat, kuten kirjanpitomateriaalit, tulisi hoitaa automaattikalla sähköisesti sidosryhmien kanssa, joita ovat muun muassa toimittajat, asiakkaat, viranomaiset, henkilöstö ja rahoittajat. (Lahti & Salminen 2014, 24.)

Digitaalisessa taloushallinnossa koko kirjausketju hoidetaan sähköisesti alkaen sähköisestä ja konekielisistä taloushallinto- ja kirjanpitomateriaaleista. Tämän lisäksi tiedot siirtyvät automaattisesti sähköisessä muodossa eri osapuolten ja järjestelmien välillä, sekä niitä pääsee tarkastelemaan sähköisesti. Myös taloushallinnon transaktiot, kuten tositteiden kirjaaminen ja täsmäyttäminen, hoituu automaattisesti. Taloushallinnon raportit muodostuvat automaattisesti ja niitä pääsee tarkastelemaan sähköisesti. Näiden jälkeen käytetty materiaali myös arkistoidaan sähköisesti. (Lahti & Salminen 2014, 24.)

3.1 Digitaalisten järjestelmien kehitys

Digitaalisen taloushallinnon yleistyminen Suomessa on ollut odotettua hitaampaa, vaikka sähköinen ja paperiton kirjanpito on ollut lainsäädännön puolesta mahdollista jo vuodesta 1997. Suomessa aikaisin saavutetut yhtenäiset pankkistandardit olivat myös mahdollistamassa pankkien välistä maksuliikennettä ja maksuliikenteen automaattisen käsittelyn viitenumeroiden avulla. Myös tiliotteiden sähköinen käsittely ja TITO-standardi (Tiliote tositteena), joka mahdollisti konekieliset tiliotteet, ovat osallisena luomassa mahdollisuuksia sähköiseen, sekä digitaaliseen taloushallintoon jo vuosittain alusta alkaen. Konekielisten tiliotteiden jälkeen tarjolle tuli interne-

tin yleistymisen ja lakimuutoksien myötä myös verkkolaskutus ja maksuliikenneinfrasktuuri. (Lahti & Salminen 2014, 28-29.)

Verkkolaskut ovat eräs merkittävimmistä digitaalisen taloushallinnon edistäjistä, sillä verkkolaskut on mahdollista käsitellä täysin sähköisenä ja rakenteisena. Verkkolaskun rakenteinen data mahdollistaa puolestaan laskun automaattisen käsittelyn. (Valtiokonttori 2017.)

Aiemmin merkittävänä ongelmana digitaalisen taloushallinnon yleistymiselle on ollut sopivien taloushallintojärjestelmien puutos. Markkinoille on kuitenkin alkanut ilmestyä uusia ohjelmistoja, joiden ominaisuudet ovat parantuneet siltä osin, että ohjelmistot ottavat paremmin huomioon erilaiset uudet mahdollisuudet ja uudenlaiset standardit. (Lahti & Salminen 2014, 30.)

Digitalisoitumisen seuraavana keskeisenä kehitysvaiheena pidetään digitaalisen datan prosessien ja raportoinnin automatisointia. (Lahti & Salminen 2014, 32.) Syksyllä 2017 loppuneessa Taltio-hankkeessa selvitettiin mahdollisuuksia taloushallinnon informaation muuttaminen täysin rakenteiseksi ja digitaaliseksi mahdollistaen automatisoidun, seä kattavan talousseurannan ja -raportoinnin. Hankkeen tuloksena syntyi lukuisia käyttöönotettavia standardeja, joiden käyttöönotto on odotettavissa lähitulevaisuudessa. (Taltio 2018.)

Taloushallinnon avuksi ollaan myös yhä enemmissä määrin ottamassa digitalisuutta ja automatiikkaa lisääviä muilla aloilla käytöissä olevia ohjelmia tai käytäntöjä. Tärkeimpänä näistä on robotiikka. Varsinkin ohjelmistorobotiikka on yleistynyt vahvasti myös taloushallinnon käytössä. (Kaarlejärvi 2017.)

Järjestelmien hankinnat ovat yritysکوosta riippumatta yleensä suuria ja pitkään vaikuttavia päätöksiä, joiden kustannukset voivat nousta jopa 20 prosenttiin koko taloushallinnon kokonaiskustannuksista. Järjestelmävalinnoilla ja hyvällä käyttöönottototeuksella voidaan vaikuttaa merkittävästi työn tehokkuuteen, joten on tärkeää tietää yrityksen tilanne, tavoitteet ja suunnitelmat. (Lahti & Salminen 2014, 32-34.)

Taloushallinnon järjestelmävalintoja vahvasti ohjaavat yrityksen tilanne ja tarve. Eri yrityksillä, eri toimialoilla ja eri kokoluokan yrityksillä on usein erilaisia tarpeita taloushallinnon prosesseissa. Osa prosesseista ovat eri toimialojen välillä hyvinkin samanlaisia, mutta osa prosesseista vaihtelevat merkittävästi toimialojen ja jopa yritysten välillä. Merkittävimpiä eroja löytyy myyntilaskutus- ja raportointiprosesseista, sekä taloushallinnon integroinnista yrityksen liiketoimintaprosesseihin. Vahvasti yleistäen voisi sanoa, että pienemmille yrityksille riittää yksinkertaiset ja standardisoidummat ohjelmat, kun suuremmissa yrityksissä vaaditaan huomattavasti enemmän toiminnallisuuksia, integraatiota ja mukautettavuutta. (Lahti & Salminen 2014, 36-37.)

Taloushallinnon järjestelmät voidaan luokitella kahteen pääryhmään: taloushallinnon erillisjärjestelmiin ja kokonaisvaltaisiin ERP-järjestelmiin. ERP-järjestelmät (Enterprise Resource Planning) tai toiminnanohjausjärjestelmät koostuvat integroiduista modulaarisista sovelluksista, jotka käyttävät yhtä keskitettyä tietokantaa. Useimmiten ERP-järjestelmistä löytyy mahdollisuudet ainakin myyntiin, tuotantoon, projektinhallintaan, henkilöstöhallintoon, logistiikkaan, materiaalihallintoon ja taloushallintoon. ERP-sovellukset ovat yleistyneet suuryrityksissä ja keskisuurisytyksissä, sillä reaaliaikaisen tiedon merkitys on kasvanut voimakkaasti. ERP-järjestelmien etuna voitaisiin pitää mahdollisuutta korvata useita erillisjärjestelmiä yhdellä ja näin poistaa päällekkäisiä työvaiheita. (Lahti & Salminen 2014, 40-41.)

Erillisjärjestelmien etuna voidaan pitää, että jokainen ohjelma on erityisesti tehty kyseistä käyttötarkoitusta varten ja jokainen ohjelma voidaan erikseen valita markkinoilta yrityksen tarpeet huomioiden. Erillisjärjestelmiä myydään niin pilvipalveluina kuin perinteisemmin järjestelmälisensseinä. Järjestelmälisenssien tapauksessa järjestelmät asennetaan yrityksen omaan IT-ympäristöön, kun pilvipalveluja käytetään internetin kautta. Pilvipalveluliiketoimintamallissa palveluntarjoaja samaa sovellusta useille asiakkaille ja on vastuussa sovellusten toiminnasta, päivityksistä ja kehityksestä. Pilvipalvelun hinta perustuu yleensä käytettävien sovellusten määrään, käyttäjämäärään, tapahtumavolyymeihin, kapasiteettiin tai näiden

yhdistelmiin. Pilvipalvelun etuna onkin, että palvelun voi hankkia sen hetkisen tarpeen mukaan. Pilvipalvelut ovatkin monesti kokonaiskustannuksiltaan huomattavasti halvempia kuin lisenssivaihtoehdot. Tämän lisäksi pilvipalvelut ovat yrityksille helppo ratkaisu, sillä tällöin yrityksen ei itse tarvitse huolehtia sovelluksen ylläpidosta tai päivityksistä. Ohjelmistomarkkinoilla onkin tapahtumassa suuntautumista vahvemmin kohti pilvipalveluita. (Lahti & Salminen 2014, 43-47.)

Integraatio ja reaaliaikainen tieto ovat keskeisiä toiminnan edellytyksiä ohjelmistosta riippumatta, sillä integraatio vähentää saman tiedon syöttämistä ja käsittelyä useaan kertaan, vähentää virheitä, sekä nopeuttaa tiedon kulkua. Tehokkaimmin integroiduissa järjestelmissä yrityksen kaikki toiminnot ovat katettuja ja suurin osa kirjanpidon kirjauksista saadaan integraation kautta. Taloushallinnon näkökulmasta integraatiotarpeet koskevat tilaus-toimitusketjua, materiaalihallintoa ja muita taloushallinnon osamoduuleja. Integraatio edellyttää erillisohjelmien keskeneistä integraatiota tai liittää ERP-järjestelmään. ERP-järjestelmissä tieto on keskitetyssä tietokannassa, mutta erillisohjelmien välille tarvitaan rajapinnat. Keskitintyökäly eli EAI-ratkaisut (Enterprise Application Integration) ovat tarkoitettu sovellusten solmukohtaan liittymien hallintaan hoitamaan tiedon kulkua ja muuntamista sovellusten, sekä tietokantojen välillä. (Lahti & Salminen 2014, 42-43.)

3.2 Digitaalisen taloushallinnon prosessit

Digitaalisessa taloushallinnossa kirjanpitoa voi pitää punaisena lankana, johon tulee tiedot myynti- ja ostolaskuprosesseista, matka- ja kululaskuprosesseista, palkanlaskennasta ja varastokirjanpidosta. Tuotteena kirjanpidosta puolestaan saadaan ulkoiseen raportointiin ja johdon laskentatoimeen informaatiota ja lukuja. (Helanto, Kaisaniemi, Koskinen, Kuntola & Siivola 2013, 48-49.)

Kirjanpidossa suuri osa työstä on perinteisesti ollut myynti- ja ostolaskujen tallennusta, joka digitaalisessa taloushallinnossa hoituu pitkälti automaattisesti ohjelmistojen avulla. Myyntilaskut muodostetaan tuote- ja asiakasre-

kisterin avulla ja lähetetään asiakkaille yhden napin painalluksella verkkolaskuna tai postipalvelun kautta. Tuoterekisterin kautta saadaan asiakkaan laskua varten tuotteen tiedot, sekä kirjanpitoa varten kirjanpitotili sekä tarvittavat tiliöintisäännöt. Lähetetyt laskut kirjautuvat täten automaattisesti kirjanpitoon ja myyntireskontraan, jonka kautta saadaan tieto erääntyvistä ja erääntyneistä laskuista kun tiliotteet ja viitteet noudetaan pankista. Viitteelliset suoritukset kohdituvat oikeille laskuille automaattisesti. (Helanto ym. 2013, 43-44.)

Ostolaskuprosessit hoituvat pitkälti verkkolaskun sisältämän datan avulla tai oletustiliöintien avulla. Verkkolaskun sisältämän datan avulla lasku kirjautuu oikein kirjanpitoon ja tarvittaessa laskun hyväksymiskiertoon, jossa varmistetaan laskun olevan yrityksen omien säännösten mukainen. (Lahti & Salminen 2014, 52-53, 68.) Oletustiliöinnit voidaan ennalta luoda esimerkiksi tietyille toimittajille, jolloin lasku tiliöidään ja hyväksytään automaattisesti sille määritettyjen ehtojen täytyessä (Helanto ym. 2013, 45.)

Matka- ja kululaskuprosessi onnistuu itsepalveluperiaattella, jossa työntekijä syöttää tietokone- tai puhelinsovellukseen vaadittavat tiedot selitteen. Tietojen perusteilla ohjelma voi laskea automaattisesti päivärahat ja kilometrikorvaukset, sekä tiliöidä automaattisesti tai luoda oletustiliöinnit laskuun. Selitteiden perusteella laskut voidaan puolestaan hyväksyä tai hylätä. Matka- ja kululaskuihin liittyvät kuitit voidaan puolestaan skannata tai kuvata ohjelmistoon, jolloin koko prosessi pysyy sähköisenä. (Lahti & Salminen 2014, 101-108.) Vaihtoehtona on myös Taltio-hankkeessa kehitetty sähköinen kuitti eli eKuitti, jonka etuina on rakenteinen tieto ja digitaalinen muoto. Rakenteisen tiedon avulla saadaan kuittitieto automaattisesti yrityksen tietovarastoon ja tiliöityä automaattisesti kirjanpitoon. (Raitio 2017.)

Palkanlaskentaan liittyvät tiedot löytyvät keskitetysti järjestelmästä, josta löytyy kaikki tarvittavat tiedot työntekijöiden työsuhteista, sovellettavista työehtosopimuksista ja erillisten esimerkiksi kellokortteihin perustuvien ohjelmistojen kautta saatavista kuukausikohtaisista tiedoista. (Lahti &

Salminen 2014, 135-144.) Palkanlaskenta voidaan suorittaa automaattisesti järjestelmän sisältämien perusteella ja lähettää laskelmat sähköisesti työntekijöille, sekä maksaa taloushallinto-ohjelman käyttöliitymän kautta SEPA-maksuina. Tiedot palkanlaskennasta siirtyvät automaattisesti kirjanpitoon palkkoineen ja sivukuluineen kaikkineen. (Helanto ym. 2013, 47.)

Varastokirjanpidon ja käyttöomaisuuskirjanpidon kautta saadaan selville yrityksen omaisuus. Erilliset ohjelmistojen tai moduulien kautta pystytään pitämään kirjaa, kuinka paljon yrityksen varastoissa on kulloisellakin hetkellä omaisuutta kappalemääräisenä ja hinnaltaan. Käyttöomaisuuskirjanpidossa pitkäaikaiset investoinnit kirjataan eli aktivoidaan taseeseen käyttöomaisuudeksi. Käyttöomaisuushankinnat tulee kirjata kuluiksi poistoina vaikutusaikanaan, siten että ne vastaavat hyödykkeen taloudellista kulumista. Erillisohjelmien tai moduulien laskevat automaattisesti poistojen määrän ja kirjaavat nämä kirjanpitoon, pitävät lain vaatimaa rekisteriä poistosta ja poistoeroista, päivittävät käyttöomaisuushankinnat ostolaskuilta ja ostotilauksista, sekä muodostavat automaattisesti veroilmoituksiin ja tilinpäätöksen liitetietoihin tarvittavat käyttöomaisuusraportit. (Lahti & Salminen 2014, 130-131.)

Varsinaisesti kirjanpidolle tehtäväksi jää sellaiset kirjanpidon jaksotukset, poistot ja muistiotositeviennit, mitä muut moduulit tai erillisohjelmat eivät erikseen hoida. Kirjanpidon tehtäväksi jää myös arvonlisäverovelan laskenta, kirjanpito-ohjelman luoman automaattisen sähköisen kausiveroilmoituksen lähetys ja tarvittavien täsmäytyksien teko. (Helanto ym. 2013, 47.) Täsmäytyksillä varmennetaan jokaisen liiketapahtuman käsittely ja tositteiden sekä kirjanpitomerkitöjen eheys. Täsmäytykset voidaan automatisoida järjestelmän ja liittymien seurannoilla, tarkistuslaskelmilla, hälytyksillä ja raporteilla. (Lahti & Salminen 2014, 150-161.)

Tilinpäätösraportointiin löytyy pitkälle kehitettyjä ohjelmistoja, jonka kautta tarvittavat raportit syntyvät varsin automaattisesti. Tilinpäätösraportoinnin merkittävä osa on raportointi ulkopuolisille tahoille, kuten viranomaisille. Raportoinnissa on meneillään kova kehittämisbuumi, sillä tällä herkellä tarvitsee toimittaa useita raportteja eri sijainteihin, eri aikoina ja eri formaa-

teissa. (Lahti & Salminen 2014, 171-175.) Merkittävimpänä voitaisiin pitää XBRL-taksonomiaa, jolla voidaan kuvata taloudellisten laskelmien elementit, elementtien hierarkkiset suhteet, elementtien esitysjärjestys, yksinkertaiset elementtien väliset matemaattiset suhteet sekä elementtien nimikkeet eri kielillä (Finanssivalvonta 2015.)

Sisäiseltä laskentatoimelta vaaditaan nykypäivän kilpailutilanteen vuoksi laajaa sisältöä, tarkkoja laskelmia ja ajankohtaisuutta. Automatisaatio tarjoaa tähän runsaasti uudenlaisia mahdollisuuksia, sillä taloushallinto-ohjelmien kautta saadaan automaattisesti tarvittavat tiedot sisäiseen laskentatoimeen. Tunnusluvut muodostuvat ohjelmistojen lukujen perusteella määriteltyjen mallien mukaan automaattisesti. Tunnusluville saadaan automaattisesti vertailutiedot järjestelmästä tai arkistoista. Tunnuslukuja analysointi on kuitenkin hoidettava joko kokonaan manuaalisesti tai parhaimmillaankin puoliautomaattisesti. (Lahti & Salminen 2014, 178-183.)

3.3 Digitaalisuuden hyödyt ja haasteet

Digitaalisuus tuottaa taloushallinnolle ja tilitoimistoille runsaasti etuja ja hyötyjä, mutta varsinkin siirtymävaihe sähköisestä taloushallinnosta digitaaliseen saattaa aiheuttaa merkittäviäkin haasteita (Lahti & Salminen 2014, 31-32.)

Tiivistäen sanottuna digitaalisuus ja sen tuoma automaattisuus tehostavat ja nopeuttavat prosesseja huomattavasti paperisiin tai manuaalisiin toimiin verrattuna (Lahti & Salminen 2014, 31-32.) Suurimmat tehokkuuteen vaikuttavat asiat ovat manuaalisen tallennustyön ja päällekkäisten työtehtävien katoaminen yrityksen taloushallinnon töistä. Integroitujen taloushallintojärjestelmien myötä tarve käsitellä samaa tietoa useaan otteeseen ja usean eri ihmisen toimesta katoaa. (Saviala 2013, 13.)

Merkittävänä erityisesti tilitoimistojen tehokkuuteen vaikuttana tekijänä voidaan pitää digitaalisen taloushallinnon tuomaa aikataulullista hyötyä, sillä digitaalisen taloushallinto on parhaimmillaan reaaliaikaista. Perinteisesti taloushallinnontyöt ovat voitu aloittaa, kun asiakasyritykset ovat toimitta-

neet kuukausittaiset kirjanpidon- ja muut taloushallinnon materiaalit. Asiakasyritykset toimittavat usein nämä materiaalit samaan aikaan kuunvaihteen jälkeen, jolloin tilitoimiston työt kasaantuvat. Tilitoimiston töiden kasaantuminen käytännössä puolestaan tarkoittaa viivettä asiakkaille tarjottavissa raporteissa ja viranomaistahoille vietävistä tiedoissa. Pahimmillaan tämä voi näkyä asiakastytymättömyytenä ja asiakkaiden mahdollisena katona. Kun taloushallinto on reaaliaikaista, ja tarvittavat tositteet sekä muu materiaali ovat saatavissa jatkuvasti, niin pystytään myös työskentelyä paremmin jaksottamaan ja aikatauluttamaan. (Saviala 2013, 13.)

Automatisaatio vähentää huomattavan paljon virheitä, kun järjestelmät hoitavat suuren osan työvaiheista. Inhimillisten virheiden määrä vähenee erityisesti tallennuksen ja laskentatoimien työtehtävien parista. (Lahti & Salminen 2014, 33.)

Taloushallinnon tuottamasta tiedosta tulee huomattavasti läpinäkyvämpää aikaisempaan verrattuna, kun tietoihin on helpompi, nopeampi ja laajempi pääsy jokaisella asianomaisella. Erityisesti tämä näkyy tilitoimistoissa, joissa käytössä on pilvipalveluna toimiva ohjelmisto. Tällöin myös asiakas pääsee tarkastelemaan tietoja tarvittaessa. (Saviala 2013, 16.) Tiedosta tulee läpinäkyvyyden lisäksi huomattavasti tarkempaa ja ajankohtaisempaa. Edellä mainitun virheiden vähenemisen myötä tiedosta tulee huomattavasti tarkempaa. Automatisoitu taloushallinto on huomattavasti nopeampi, jolloin prosessien lopputulemat saadaan lähes reaaliaikaisesti. Tällöin myös raportit ja kaikki tieto saadaan nopeammin ja kaikkiin muutoksiin voidaan reagoida ajoissa. (Lahti & Salminen 2014, 33.)

Digitaalisuus myös vähentää yrityksen taloushallinnon sijaintiriippuvaisuutta, sillä perinteisen taloushallinnon kohdalla oli tärkeää tositempaperien ja muun tarvittavan läheinen läsnäolo, jottei kuljetukseen kuluu turhaan resursseja ja aikaa. Sähköisten järjestelmien kautta tietoon on mahdollisuus päästä käsiksi mistä tahansa ja milloin tahansa, jolloin taloushallinnon voi esimerkiksi huolettomammin ulkoistaa. (Lahti & Salminen 2014, 32-33.)

Digitaalinen taloushallinto on myös huomattavasti ympäristöystävällisempi ratkaisu kuin perinteinen paperinen taloushallinto. Hiilidioksidipäästöt vähenevät merkittävästi, kun liikkumiseen, paperinkulutukseen ja kuluu vähemmän resursseja. Samalla myös tilaa vapautuu, kun suuret arkistointitilat ja massiiviset tulostushuoneet vapautuvat käytettäväksi muihin tarkoituksiin. (Lahti & Salminen 2014, 33.)

Parantuneen tehokkuuden ja automatiikan myötä vähenee tarve manuaalisen tiedon käsittelijöille, joka mahdollistaa yrityksissä taloushallinnossa käytettävän työvoiman vähentämisen. Arvioiden mukaan taloushallinto-henkilöstöstä voidaan vähentää jopa puolet, mikä tarkoittaa vähentyneitä työvoimakuluja. Automatiikka ja kehittyneet järjestelmät kuitenkin vaativat käyttäjiltään huomattavasti enemmän kuin aiemmat paperiset tai sähköiset järjestelmät. Uusien järjestelmien ja digitaalinen tehokas hyödyntäminen vaatii henkilöstöltä monipuolisempaa koulutusta. Tällä hetkellä kyseisenlaisesta työvoimasta on jopa pula. (Lahti & Salminen 2014, 30-31.)

Taloushallintojärjestelmän valinnan merkitys kasvaa valtavaksi, kun tietotekniikan ja automatiikan osuus kasvaa verrattuna ihmistyöhön verrattuna. Siirtymävaihe uuteen järjestelmään vaatii tarkat selvitystyöt, jotta yritykselle löydetään paras mahdollinen ohjelmistoratkaisu. Ohjelmistovalinta on pitkäkestoinen päätös, joten huonosta valinnasta saatetaan kärsiä pidemmänkin aikaa. (Lahti & Salminen 2014, 32-33.)

Virhetilanteiden määrä vähenee siirtyessä digitaaliseen taloushallintoon, jos järjestelmäympäristö on parametroitu ja integroitu oikein. Kuitenkin jos parametroinnissa ja integraatiossa on puutteita, syntyy massiivisia virheitä ja ongelmia. Näiden ongelmien ja virheiden selvittäminen vaatii huomattavasti enemmän selvitystyötä ja korjausta kuin ihmistyössä syntyneiden virheiden. (Lahti & Salminen 2014, 33.)

Tilitoimistoille digitalisoituminen tuo omat haasteensa. Tilitoimistomarkkinoiden on ennustettu konsolidoituvan eli yhdistymistä ja suurten tilitoimistojen kasvamista sen myötä, kun asiakkaat vaativat nykyaikaisia sähköisiä palveluita. (Lahti & Salminen 2014, 31.) Samanaikaisesti kaikki tilitoimisto-

jen asiakkaat eivät välttämättä ole innokkaita siirtymään digitalisuuteen, jolloin syntyy tarve löytää kompromisseja molemmanlaisten asiakkaiden tyydyttämiseksi (Helanto ym. 2013, 17-18.)

3.4 Uudet palvelumahdollisuudet

Digitaalinen taloushallinto luo uudenlaisia mahdollisuuksia taloushallintoalalle. Automatisaation myötä yrityksien ja tilitoimistojen on mahdollista suunnata resursseja manuaalisesta talennustyöstä tuottavampaan asiakaspalveluun ja tiedon analysointiin. (Helanto ym. 2013, 18.)

Automatisaatio ja digitalisaatio on taloushallinto- ja tilitoimistoalalla muutosta aiheuttava tekijä, joka voi aiheuttaa suurta liikehdintää asiakkaiden ja alan työntekijöiden keskuudessa. On hyvin mahdollista, että yritykset etsivät uusien mahdollisuuksien ja etujen perässä digitaalisia palveluita tarjoavia tilitoimistoja ja taloushallintojärjestelmäntarjoajia. (Helanto ym. 2013, 18-20.)

Muutokset taloushallintoprosesseissa antaa myös mahdollisuuden hinnoitella taloushallinnon palveluja uudestaan ja tarjota uusia neuvonta- ja konsultointipalveluita digitaalisten järjestelmien käyttöönotossa ja uusien tietojen analysoinnin parissa (Helanto ym. 2013, 21-23.)

4 CASE: REZULTO OY

Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää, millainen ohjelmaratkaisu on toimeksiantajan kaltaiselle pienelle tilitoimistolle paras mahdollinen. Selvitystä lähdettiin tekemään alatutkimusongelmien kautta, jotka selventävät ohjelmistovalinnassa huomioon otettavia seikkoja.

Tutkimus suoritettiin kvalitatiivisena eli laadullisena tutkimuksena. Aineiston keräämisen käytettiin teemahaastatteluja ja osallistuva havainnointia. Teemahaastattelujen avulla selvitettiin luonnollisen keskustelujen avulla mielipiteitä ja ajatuksia liittyen toimeksiantajayrityksen nykyisiin ohjelmistoihin, mahdollisiin uusiin ohjelmistoihin, sekä tilitoimistoalaan yleisesti. Teemahaastattelut suoritettiin avokysymyksin, jotta haastateltavien näkemykset saatiin paremmin selville. Osallistuva havainnointi oli myös luonnollinen aineistonkeruumenetelmä, sillä osallistuin toimeksiantajayrityksen toimintaan viiden kuukauden ajan. Tänä aikana yrityksen toimintatavoista ja palveluista muodostui laajahko käsitys ja näkemys, jota käytettiin hyväksi tutkimuksessa. Aineiston keruumenetelmät täydensivät toisiaan, sillä käytännön kokemuksen avulla muodostui käsitys lähtötilanteesta ja mahdollisista ongelmakohdista. Teemahaastatteluista muodostui puolestaan laajempi käsitys, millaiseen suuntaan yritystä halutaan kehittää ja minkälaisia asioita tässä tulisi ottaa huomioon.

4.1 Tilitoimiston nykytila, tarpeet ja toiveet

Tilitoimisto Rezulto on vuonna 2013 kommandiittiyhtiönä aloittanut Lahdessa sijaitseva tilitoimisto. Vuonna 2016 yhtiömuotonsa osakeyhtiöksi muuttaneen tilitoimiston Rezulto Oy:n toimipiste on Lahden keskustassa torin vierellä Vapaudenkadulla. Rezulto on kooltaan pienehkö tilitoimisto, jossa työskentelee omistaja Kaija-Leena Tervalan lisäksi yksi täysipäiväisesti palkattu työntekijä. Rezulton tavoitteena on olla moderni tilitoimisto, joka tarjoaa kokonaisvaltaisia tilitoimistopalveluja niin pienyrittäjien tarpeet kuin suurempien yritysten erikoisuudet huomioiden. (Tervala 2018.)

Tilitoimisto Rezulto tarjoaa nykyisellään hyvin perinteisiä tilitoimistopalveluita sisältäen kirjanpidon ja tilinpäätöksen, palkanlaskennan, johdon laskentatoimen ja ulkoisen laskentatoimen palveluita. Ulkoisen laskentatoimen palveluista merkittävimpiä Rezulton kannalta ovat myynti- ja ostoreskontojen hoidot, sekä laskujen maksatukset. Perinteisempien palveluiden lisäksi Rezulto tarjoaa laaja-alaisesti erilaisia talouskonsultaatio ja business advisor-palveluita. Rezulton talouskonsultaatiopalvelut sisältävät muun muassa tilikauden budjetointia, budjetin seuraamista, verosuunnittelua ja tilinpäätöksen lukujen avaaminen selkokielellisesti asiakkaille. Business Advisor-palvelu puolestaan on yrityksen talouden neuvonantajana yrityksen liiketoiminnan mentorina toimimista. Tämä voi tarkoittaa, esimerkiksi avustamista yrityksen perustamisessa, yhtiömuodon vaihdossa tai yrityksen prosessien tehostamista taloushallinnon näkökulmasta. (Tervala 2018.)

Rezulto Oy:lla vakituisia asiakkaita on noin viitisenkymmentä, joista lähes kaikille tulee kirjanpidon ja tilinpäätöksen palvelut, sekä noin puolelle näistä myös palkanlaskennan palveluita. Asiakkaat ovat jokaiselta katsontakannalta hyvin pienikokoisia yrityksiä, sillä keskiarvoinen liikevaihto asiakkaalta on noin 200 000 euroa tilikaudessa ja mediaani noin 70 000 euroa. Keskimäärin asiakasyritykset työllistävät 3 ihmistä ja mediaani työllistävyys on 1 ihminen. Tämä tarkoittaa sitä, että keskimäärin Rezulton asiakkaat ovat kooltaan mikroyrityksiä. Mikroyritykset saavat laatia tilinpäätöksen kevennetyin menetelmin isompiin ja voivat myös kirjanpitolain mukaan jättää myös tilinpäätöksen toimintakertomuksen laatimatta. (Tervala 2018.)

Asiakkaat toimivat pääasiallisesti hyvin työvoimavaltaisilla palvelualoilla sisältäen huomattavan määrän kauneus- ja hyvinvointipalvelujen tarjoajia. Asiakkaissa on myös suuri määrä erilaisia konsultointipalvelujen tarjoajia, mainostoimistoja, sekä graafisia suunnittelijoita. Rezulto Oy:n perustaja piti myös huomattavana seikkaa, ettei yrityksellä ole lainkaan rakennusalan yrittäjiä asiakkanaan. (Tervala 2018.)

Rezulton pyrkimyksenä olisi tehostaa omia taloushallinnon palveluitaan, jotta yrityksen olisi mahdollista palvella useampia asiakkaita ja tarjota näil-

le paremmin tuottavia konsultointi- ja business advisor-palveluita. Taloushallinnon palveluiden tehostamisen on yrityksessä ajateltu pitkälti tapahtuvan ohjelmistolähtöisesti. Ohjelmalle on asetettu tilitoimistossa tarkat vaatimukset ja toiveet. (Tervala 2018.)

Kirjanpito palveluissa toiveena olisi saada vähennettyä manuaalisen työn määrää. Nykyisissä kirjanpito palveluissa on paljon tehostamista, sillä nykyään kirjanpidon materiaalit tuodaan fyysisinä materiaaleina tai lähetetään sähköpostilla, jonka jälkeen nämä tulostetaan. Materiaalit tuodaan hyvin usein heti kuukausien vaihteiden jälkeen, joka aiheuttaa suuria ajankäyttöisiä ongelmia ruuhkien muodossa. Tositteet tiliöidään hyvin pitkälti käsin kirjanpito-ohjelmaan ja siirretään kansioihin arkistoihin. Tiliöinnin jälkeen arvonlisäverollisten tiedot ilmoitetaan Verohallinnolle Katso-tunnisteiden avulla. Kirjanpitokerran jälkeen asiakkaalle lähetetään pieni katsaus kuluneeseen ajanjaksoon ja lähetetään asiakkaalle arvonlisäveromaksun määrä. Tämä tehdään manuaalisesti siirtämällä tietoja tuloslaskelmista ja taseista sähköpostiviesteihin. Tilinpäätösraporteissa toimeksiantajayrityksessä joudutaan siirtämään tietoja ohjelman ja erillisten pohjien välillä, joka on hyvin hidasta ja virhealtista puuhaa. (Tervala 2018.)

Rezulton toiveena olisi saada kirjanpito palveluita tehostettua verkkolaskujen tuomien mahdollisuuksien kautta, sillä näiden avulla mekaaninen tallennustyö vähentyisi ja kirjanpito töiden parempi aikatauluttaminen mahdollistuisi. Verkkolaskuihin olisi pääsy, milloin tahansa, jolloin kirjanpito töitä voisi tehdä kuluvan kirjanpito ajanjaksonkin aikana riippumatta asiakkaan materiaalityöistä. Verkkolaskujen lisäksi toiveena ohjelmiston uusimiselta olisi ratkaisun löytäminen käteiskuittien ja kassakirjojen aiheuttamaan paperitulvaan ja jatkuviin, sekä työläisiin lisäselvittelyihin. Haaveissa yrityksellä olisi myös tilinpäätöksen asiakirjojen parempi automatisointi, siten että välttyttäisiin turhalta tietojen siirtämiseltä eri ohjelmistojen välillä. (Tervala 2018.)

Toimeksiantajayrityksessä palkanlaskennassa palkkakaushkohtaiset tiedot yleensä siirretään manuaalisesti sähköpostista palkanlaskentaohjelmaan, jonka jälkeen suorittaa palkanlaskenta. Tämän jälkeen palkkatiedot hyväk-

sytetään asiakkaalla ja laitetaan palkat maksuun tiedostona verkkopankkiin. Ohjelman muodostomat palkkalaskelmat lähetetään asiakasyrityksen palkansaajille sähköpostilla. Työnantajailmoitusten lähettäminen onnistuu nykyisellään ohjelman liittymän kautta. (Tervala 2018.)

Palkanlaskentaan liittyen toiveissa olisi tehokkaampi tapa palkkakausi-kohtaisten tietojen siirtämiseen ohjelmistoon, joka vähentäisi mielellään ihmis-työtä ja inhimillisten virheiden määrää. Rezultossa ollaan myös huolestu- neita sähköpostin tietoturvasta, sillä palkkalaskelmat ja asiakasyrityksellä hyväksyttävät palkkatiedot sisältävät henkilötietoja. Tälle olisi syytä löytää jonkinlainen vaihtoehtoinen ratkaisu. (Tervala 2018.)

Osto- ja myyntireskontra ei toimeksiantajayrityksessä ole käytössä kovin monen asiakasyrityksen kanssa, mutta toiveena on palvelujen ja toiminto- jen automatisoinnin yhteydessä tarjota asiakkaille kokonaisvaltaisempia palveluja. Kokonaisvaltaisten palvelujen yhteydessä olisi mahdollista siir- tää Rezultolle osto- ja myyntireskontran hoitoa, sekä laskutus- ja maksa- tuspalveluita. Nykyään yrityksessä osto- ja myyntireskontraa hoidetaan asiakasyrityksien ohjelmien kautta käyttäen etäyhteyksimahdollisuuksia. Palveluja tehostaessa ja automatisoitaessa olisi tärkeää siirtyä yhden oh- jelman käyttöön, sillä tällöin saadaan paras integraatiohyöty ohjelmistosta. Rezultossa nähdään, että automatisoinnin ja kokonaisvaltaisten palvelui- den yhteydessä korostuu tarve ostolaskujen kierrätykseen ja tarkempaan hyväksymisprosessiin. Erityisesti maksatuspalvelujen yhteydessä on syytä varmistua, että saapuvat ostolaskut ovat asiakasyrityksen tarkastamia ja hyväksymiä. Ostolaskujen kierrätyksessä olisi ideaalia löytää mahdolli- suus, joka mahdollistaa ostolaskujen kierrätyksen automatisoinnin. Vaati- muksena on siis ominaisuus, jonka avulla saataisiin kierrätys ja tarkastus automaattiseksi ostolaskujen kohdalta, jotka täyttävät ennaltamäärätyt ehdot tai ovat ennaltamäärätyiltä toimittajalta. (Tervala 2018.)

Toimeksiantajayrityksessä ajatuksena on lisätä mahdollisuuksiaan ja työ- kalujaan sisäisen laskennan parissa, jotta konsultoinnin avuksi saataisiin kattavampaa ja laaja-alaisempaa dataa. Nykyään käytössä olevien ohjel- mien kautta saadaan lähennä ulkoisen laskennan raporteja ja niiden lu-

kuja, joiden perusteella joudutaan erikseen laskemaan manuaalisesti tunnusluvut. Toiveena on myös saada mahdollisuus visuaaliseen ja graafiseen raportointiin, jonka avulla voi havainnollistaa asiakasyrityksien pitempiaikaista taloudellista kehittymistä ja tuloksen muodostumista. (Tervala 2018.)

Ohjelmiston toivotaan olevan kustannustehokas ja hinnaltaan sellainen, mikä mahdollistaa edullisten hintojen tarjoamisen jatkossakin asiakkaille. Ohjelmiston hinnoittelun toivotaan olevan selkeää ja jatkuvasti samanhintaista, jotta toimeksiantajayrityksin omien palveluiden hinnoittelu pysyisi selkeänä. Kuitenkin ohjelmiston ensisijaisena tarkoituksena on tehostaa nykyisiä ongelmakohtia ja tuoda tarjolle uusia tarvittavia ominaisuuksia, jotta toimeksiantajayrityksellä säilyy edellytykset tarjota korkealaatuisia taloushallinnon palveluita tulevaisuudessakin. Tarkoituksena ei ole siis vain löytää mahdollisimman edullista ohjelmistoratkaisua yritykselle. (Tervala 2018.)

Rezultossa suhtaudutaan kaksijakoisesti taloushallinnonpalveluiden tarjoamiseen pilvipalveluina. Pilvipalvelumallin koetaan olevan hyvin kallis ratkaisu tilitoimistolle ja varsinkin asiakasyrityksille. Pilvipalveluiden hyvät puoletkin toimeksiantajayrityksessä ymmärretään ja niitä harkitaan ohjelmistoratkaisuna, jos niissä tapahtuva hintakehitys on suotuisaa ja asiakkaat haluavat siirtyä tällaisiin palveluihin. (Tervala 2018.)

Rezultossa nähdään tilitoimisto-alan digitalisoitumiskehitys suurena haasteena, joka tarjoaa myös aivan uudenlaisia mahdollisuuksia. Digitalisoitumisen nähdään vahvistavan suurien tilitoimistojen asemaa, kun näiden resursseilla voidaan paremmin hankkia uusia ohjelmistoja ja hankkia uutta osaavaa työvoimaa palvelukseen. Uusien ohjelmistojen ja digitalisoitumisen uskotaan johtavan tilitoimistopalveluiden hintakilpailuun, jonka seurauksena varsinkin lakisääteisten palveluiden hinnat laskevat merkittävästi. Mahdollisen hintakilpailun ja uusien digitalisen taloushallinnon ominaisuuksia vaativien asiakkaiden vuoksi Rezulto pitää erityisen tärkeänä päästä nopeasti kehitykseen ja digitalisoitumistrendiin mukaan. (Tervala 2018.)

Kuten aiemmin mainittua eräs Rezulton pääsyistä siirtyä kohti digitaalisempaa taloushallintoa on uusien palveluiden tarjoaminen asiakkaille. Ensimmäisenä ja merkittävimpänä varmasti on konsultointipalvelujen tarjoaminen uusille asiakkaille. Yrittäjä näkisi todennäköisenä, että asiakkaiden halu kohti konsultointipalveluita kasvaisi lakisääteisten palveluiden hintojen laskiessa. Toiseksi halvemmat lakisääteiset palvelut ja tarkempi tieto omasta yrityksestä konsultointipalveluiden ja tarkemman raportoinnin myötä voisi kasvattaa tarvetta asiakasyrityksillä erilaisille business advisor-palveluille. Rezulto näkee, että erilaisille prosessien tehostamisille voisi löytyä kovaakin kysyntää. Yritys on myös harkinnut tarjoavansa luennointia ja opetusta taloushallintoon yrittäjille ja taloushallinnon digitalisoitumiseen muille pienille tilitoimistoille. (Tervala 2018.)

4.2 Ohjelmistojen ja palvelujentarjoajien tarjoamat mahdollisuudet

Taloushallinnonohjelmistojen tarjoajia on useita kymmeniä pelkästään Suomessa. Ohjelmistontarjoajilla on poikkeuksetta useampia eri ohjelmaa erilaisiin käyttötarkoituksiin. Tämän lisäksi hyvin usean ohjelmistontarjoajalla on mahdollisuutta muokata ohjelmistoja haluamansa kaltaisiksi ja ottaa ainoastaan tiettyjä osia tarjolla olleista ohjelmistoista. Tarkempaan vertailuun näistä päätyi neljä.

Yksi vertailussa olevista ohjelmista on nykyinen Asteri-ohjelmisto, jonka kaikki lisäosat ja ominaisuudet eivät ole vielä toimeksiantajayrityksellä käytössä. Asteri-ohjelmistot otettiin vertailuun mukaan siitäkkin syystä, että toimeksiantajayritys on ollut hyvin tyytyväinen ohjelmiin ja pitäneet tätä kustannuksiltaan edullisena vaihtoehtona. Vertailussa selvitetään, kuinka nykyinen ohjelma pärjää lisäosineen uusiin vaihtoehtoihin nähden. Vertailuun Asterin lisäksi otetaan suosittuja Suomessa käytettyjä taloushallinto-ohjelmistoja, jotka eroavat toisistaan ominaisuuksiltaan riittävästi tuodakseen vertailuun näkökulmia. Vertailussa ovat Finagon tarjoama Procountor, Visma Solutionsin tarjoama Fivaldi ja Lemonsoftin taloushallinto-ohjelmisto. Lemonsoft on vertailussa mukana, sillä heidän ohjelmisto on harvoja Suomessa tarjolla olevia ohjelmistoja, jotka tarjoavat palvelujaan niin fyysisenä

ohjelmistona kuin pilvipalveluna. Fivaldi on omien sanojensa mukaan pienille ja keskisuurille yrityksille tarkoitettu ohjelmisto, joka mahdollistaa tehokkaan taloushallinnon pilvipalveluna. Toimeksiantajayrityksen asiakkaat ovat kooltaan pieniä, joten tämän vuoksi Fivaldi on mukana. Procountor on vertailussa mukana, koska ohjelmisto on eräs Suomen suosituimmista ja se mainostaa itseään kaiken kattavana sähköisen taloushallinnon ohjelmistona.

Vertailu suoritetaan esittelemällä ohjelmistojen perusominaisuudet ja tiedot, jonka jälkeen analysoidaan ohjelmiston sopivuutta toimeksiantajayrityksen tarpeisiin. Jokaisesta vertailuun valitusta ohjelmistosta tehdään myös analyysi, joka vertailee vahvuuksia ja heikkouksia erityisesti Rezulton nykyisten toimintojen kannalta, jonka lisäksi pureudutaan ohjelmistojen tarjoamiin uusiin mahdollisuuksiin ja niiden sisältimiin uhkiin.

4.2.1 Asteri

Rezulto Oy:n nykyisenä taloushallintojärjestelmänä on Atsoft Oy Mäkisen tarjoama suomalainen Asteri, jonka ohjelmistot ovat tarkoitettu yrityksille toimialasta riippumatta ja varteenotettava vaihtoehto myös tilitoimistoille. Asterin ohjelmistot ovat työasemiin asennettavia ohjelmistoja, joista suoritetaan kertamaksu ja tämän lisäksi maksetaan kuukausittaista ohjelmistopäivitykset ja etätuen sisältävää ylläpitomaksua. Asteri on mahdollista hankkia erillisinä paloina, joka tarkoittaa, ettei yrityksen tarvitse maksaa heille tarpeettomista ohjelmiston osista. (Atsoft 2017.) Rezultolla on käytössään Asterin osista: Kirjanpito, Tapahtumat netistä kirjanpitoon, Tuloveroilmoitus, Palkanmaksu ja Lähetelaskutus.

Kirjanpito-osa on tarkoitettu kahdenkertaista kirjanpitoa tekeville yritykselle yritysmuodosta riippumatta. Asterin kirjanpito-osan ominaisuuksia ovat uuden tilikauden yksinkertainen ja nopea perustaminen, myös kesken tilikauden. Ohjelmaan on luotu kirjaamisen nopeuttamiskeinoja kirjausmakroista automaattiseen tositteen selitteenmuodostukseen tilien nimistä. Ohjelmasta saa myös kuukauden tulosteet jokaisessa tarvittavassa muodossa ja oma-aloitteisten verojen veroilmoitukset sähköisesti Verohallinnolle. (Asteri

2018a.) Tapahtumat nettiselaimesta kirjanpitoon-lisäosa on kirjanpito-ohjelman lisäosa, jonka avulla saadaan yrityksen pankkitilin tapahtumat nettiselaimesta kirjanpitoon. Lisäosan avulla on mahdollista tiiloidä pankkitilin tapahtumia automaattisesti kirjanpito-ohjelmaan ennakkoon luotujen tiliöintien avulla. Lisäosa osaa myös tulkita tilille saapuneet viittelliset panot muun muassa myyntireskontraohjelmiin. Lisäosa toimii TITO-standardin mukaisten konekielisten tiliotteiden lisäksi nettipankkien avulla, sillä ohjelmaan on rakennettu jokaiselle nettipankille oma tulkintatapa. (Asteri 2018b.) Toinen toimeksiantajayrityksen käyttämä kirjanpito-ohjelman lisäosa on Asterin Tuloveroilmoitus, jonka avulla pystytään täyttämään pääverolomakkeet ja niissä tarvittavat liitelomakkeet. Lisäosan kautta lomake pystytään myös lähettämään sähköisessä muodossa Verohallinnolle. (Atsoft 2018c.)

Asterin palkanmaksuohjelma soveltuu pienten ja keskisuurten yritysten palkanlaskentaan, jonka avulla voidaan laskea palkat eri perusteiden mukaan huomioonottaen luontoisedut ja korvaukset. Ohjelman avulla voidaan vähentää tehdä automaattisia vähennyksiä työntekijän eläkemaksun ja työttömyysvakuutusmaksun verran, sekä vähentää erillisesti muun muassa ammattiyhdistys-jäsenmaksut. Palkanmaksuohjelma mahdollistaa automaattisten palkkalaskelmien ja palkkalistojen luonnin, sekä maksulistan tai SEPA-tiedoston maksatusta varten. Ohjelman kautta saadaan tarvittavat raportit eläkevakuutusyhtiöön ja verottajalle. Palkkaohjelmasta saadaan myös tiliöintiositteet ja siirtopäiväkirjat, jonka sisältämät tiliöintitiedot voidaan lukea automaattisesti kirjanpito-ohjelmaan. (Atsoft 2018d.)

Asterin laskutusohjelman kautta saadaan luotua yrityksille asiakas- ja tuoterekisterit, joiden kautta pystytään luomaan laskut tiettyjen muokattavien pohjien mukaan. Laskutusohjelma mahdollistaa myös laskujen käsittelyn myyntireskontran avulla ja näiden arvonlisäverokäsittelyn kirjanpitoa varten. (Atsoft 2018e.) Lähetelaskutus lisäosan avulla saadaan uudenlaisia ominaisuuksia tilausten käsittelyyn ja läheteiden käsittelyyn. Lähetelaskutusosan ominaisuuksia ovat eräajolaskutus, sarjalaskutus, lähetelaskutus, keräilylaskutus, suoraveloitus maksuerälaskutus, peräänluku, verkkolasku ja eKirje. Nämä ominaisuudet mahdollistavat muun muassa verkkolasku-

jen luonnin, suoraveloituspyyntien luonnin asiakkaiden laskusta, kuluttajan e-laskun luonnin ja automaattisen laskun luonnin erissä maksettavaa suoritusta varten. (Atsoft 2018f.)

Toimeksiantajayrityksellä ei kuitenkaan vielä ole käytössä kaikkia Asterin lisäosia, sillä saatavilla olisi vielä lisäosat: Jäsenrekisteri, Isännöinti, Tilausten käsittely, Työajan raportointi, Isännöinti, Ostoreskontra, Johdon raportointi, Verkkopalkka ja Monipankki. Rezulto olisi olla hyödyllistä miettiä lisätä käyttämiensä lisäosien määrää ainakin Monipankki, Ostoreskontra, Verkkopalkka ja Johdon raportointi -osilla.

Monipankki-lisäosa mahdollistaa taloushallinto-ohjelmalla tehtyjen aineistojen siirtämisen pankkiin ja pankin aineistojen siirtämisen taloushallinto-ohjelmaan. Suurimpana hyötynä Monipankissa on verkkolaskutuksen mahdollistuminen ja niiden hyötyjen realisointi. Monipankin avulla voidaan lähettää sekä verkkolaskuja, että maksuaineistoja pankkiin, joka mahdollistaa tehokkaamman laskutuksen, laskujen maksamisen ja myyntireskontran ylläpidon. Pankista pystytään puolestaan noutamaan muun muassa saapuvien viitemaksujen luetteloita myyntireskontraa varten, konekielisiä tiliotteita ja saapuvia verkkolaskuja. (Atsoft 2018g.)

Ostoreskontra-lisäosan avulla pystytään seuraamaan avoimia ostolaskuja ja maksamaan ne joko perinteisesti tilisiirroilla tai luomalla maksutiedosto. Ostoreskontraan voidaan lukea paperilaskuja viivakoodinlukijalla tai vaihtoehtoisesti lukea automaattisesti saapuneet verkkolaskut, esimerkiksi monipankki-osan kautta. Osan avulla saadaan maksusuunnitelmat eräpäivät ja mahdolliset alennukset silmällä pitäen, tulosteita laajalla skaalalla ja liittymät Asterin Kirjanpitoon. Liittymän avulla saadaan muodostettua saapuneista ja maksetuista laskuista kirjaanpitoon päiväkirjatiedostot. (Atsoft 2018h.)

Johdon raportointi-ohjelma on sisäisen laskennan ohjelma, jonka avulla pystytään lähinnä luomaan kustannuspaikkaerittelyjä ja seurantakohde-analyyseja Asterin kirjanpidon aineistojen perusteella. Ohjelmassa pystyy

myös analysoimaan yleispätevästi tasetta ja tuloslaskelmaa. (Atsoft 2018i.)

Lisäosana palkkalaskelmaan saadaan verkkopalkka-ominaisuus lisämaksusta. Verkkopalkan avulla voidaan lähettää palkkalaskelmat palkansaajien verkkopankkiin verkkopalkkapalvelun kautta (Atsoft 2018j.)

Asterin kustannukset syntyvät ohjelmistojen osien kertamaksuista, ohjelmistojen ylläpitosopimuksesta ja rinnakkaislisenssien kustannuksista. Kirjanpito-ohjelman perusosan kertamaksuinen hinta on 500 euroa, johon tarvitaan lisänä Tapahtumat netistä -osa, Tuloveroilmoitus-osa, Johdon raportointi -osat ovat jokainen 300 euroa kappale. Monipankki ja Palkanmaksu -osien hinnat ovat 500 euroa kummastakin. Laskutus-ohjelman hinta lähetelasku-osan kanssa on 800€. Ostoreskontrannan kertamaksu on 500 €. Ylläpitosopimukset ovat näiden lisäksi jokaiselle ohjelmiston osalle alkaen 120 euroa jokainen vuosi. Lähetelaskutuksen ylläpitosopimuksen hinta on alkaen 180 euroa vuodelta. Verkkopalkka kustantaa puolestaan yrityksille avausmaksuna palkanmaksuosan hinnan lisäksi 120 euroa ja 20 euroa kuukaudessa, sekä 1 euro jokaisesta lähetetystä palkkalaskelmasta. (Atsoft 2018k.) Ohjelmisto sisältää yhden käyttöoikeuden. Jos ohjelmalla on useampi kuin yksi käyttäjä tulee näille ostaa rinnakkaislisenssi ohjelmaan, joka on hinnaltaan puolet kertamaksusta. (Atsoft 2017.)

Taulukko 1. Asterin kustannukset

Ohjelmiston osa	Kertamaksu	Ylläpitosopimus	Rinnakkaislisenssi	Muut
Kirjanpito	500 €	120 €	250 €	
-Tuloveroilmoitus	300 €	-	150 €	
-Tapahtumat netistä	300 €	-	150 €	
-Johdon raportointi	300 €	-	150 €	
Monipankki	500 €	120 €	250 €	
Palkanlaskenta/maksu	500 €	120 €	250 €	
-Verkkopalkka	120 €	240 €	60 €	1€/palkkalaskelma
Laskutus	500 €	120 €	250 €	
-Lähetelaskutusosa	300 €	60 €	150 €	
Ostoreskonta	500 €	120 €	250 €	
Yhteensä	3 820 €	900 €	1 910 €	1 € /palkkalaskelma

Hankittavien lisäosien kertamaksulliset kustannukset olisivat 1420 euroa, jonka lisäksi rinnakkaislisensseinä näistä jouduttaisiin maksamaan 710 euroa. Ylläpitosopimusten hinnat nousevat lisäosien myötä 420 eurosta 900 euroon, jonka lisäksi tulee myös maksaa euro jokaisesta lähetetystä verkkopalkkalaskelmasta. Kappaleen kustannukset ovat arvonlisäverottomia hintoja.

4.2.2 Procountor

Ohjelmistokehittäjä Accountor Finago Oy:n tarjoama Procountor on kasvanut nopeasti varsinkin pk-yrityksissä ja tilitoimistoissa sähköisen ja digitaalisen taloushallinnon yleistymisen myötä. Procountor on pilvipalveluna toimiva taloushallinto-ohjelma, joka lupauksien mukaan sisältää kaiken tarvittavan tilitoimistoille, pienille ja keskisuurille yrityksille. Procountorin ominaisuuksiin pilvipalveluna kuuluu sen käytettävyys ajasta ja paikasta riippumatta rajottamattomin käyttäjämäärin. Procountoriin on sisäänrakennetut maksu- ja pankkiliikenneyhteydet, jolloin erillisiä osia tai ohjelmaa ei tarvita. Procountoria mainostaa itseään tietoturvallisena ohjelmistona, jossa kaikki liikennöinti tapahtuu salattujen tietoliikenneyhteyksien kautta. (Finago 2018a.)

Procountor sisältämässä kirjanpito-ohjelmassa on luotu mahdollisuus automaattiseen kirjanpitoon, jossa jokainen tosite siirtyy automaattisesti kirjanpitoon tallennuksen yhteydessä. Kirjanpito ohjelman avulla pystytään luomaan pitkälti automaattisesti monipuolisten oletusten avulla. Kirjanpito-ohjelma sisältää myös mahdollisuuden budjetin laatimiseen ja sen seuraamiseen. Näiden lisäksi Procountorissa on mahdollisuus käyttää jaksotustoimintoa ja luoda täsmäytysraportteja. Ohjelman sisältämien oletustilikarttojen ja oletustiliöintien avulla saadaan lakisääteisten raporttien lisäksi välttömästi sisäisessä laskennassa tarvittavia raportteja. (Finago 2018a.)

Procountorin ostoreskontra mahdollistaa laskujen vastaanoton joko verkkolaskuina, skannauspalvelun kautta tai manuaalisen tallennuksen kautta.

Ostoreskonta sisältää mahdollisuuden kierrättää ostolaskut sähköisesti ja hyväksyttää automaattisesti tietyin ennalta määrityin ehdoin. Ostoreskontra saadaan päivitettyä automaattisesti tiliotteiden perusteella ja kirjanpitoon saadaan muodostettua raportit automaattisesti. Ostoreskontrassa on lisäksi myös mahdollisuus luoda erilaisia graafisia raportteja. (Finago 2018a.)

Myyntireskontran avulla saadaan tehokkaasti luotua myyntitilauksia- ja laskuja, jotka saadaan lähetettyä joukkolaskuina tai ajoitettuna. Laskut voidaan lähettää Procountorista niin verkkolaskuna, postitse, sähköpostitse tai paperisena samasta paikasta ilman erillistä sopimusta. Laskujen tiedot tallentuvat automaattisesti kirjaanpitoon ja myyntireskontraan, jotka puolestaan päivittyvät sähköisten tiliotteiden ja viitesierrojen mukaan. Kirjanpito-merkinnät voidaan luoda automaattisesti oletustiliöintien avulla. Myyntireskontran avulla pystytään tehokkaasti seuraamaan avoimia ja erääntyviä laskuja. Erääntyneistä laskuista voidaan luoda ja lähettää maksumuistutukset, sekä laskea näille perintäkulut ja viivästyskorot. Myyntireskontra mahdollistaa laskutuksen myös suoramaksuna ja sopimuslaskutuksena, sekä factoring mahdollisuuden. Myyntireskontrannasta saadaan luotua myös graafisia raportteja. (Finago 2018a.)

Procountorin palkanlaskentaohjelman avulla saadaan laskettua ja maksettua palkat, muodostaa näihin liittyvät viranomaisilmoitukset. Palkanlaskentaohjelma mahdollistaa palkkalaskelman lähettämisen palkansaajalle sähköisesti Procounterissa, sähköisesti tai paperisena. Procountorissa on automaattinen palkkalajirekisteri ja luontoisetujen arvojen ja viranomais-tietojen automaattinen päivittyminen. Ohjelma sisältää myös mahdollisuuden laajaan henkilöstörekisterin ylläpitoon. Palkanlaskennan tiedot saadaan siirrettyä automaattisesti myös kirjanpitoon. (Finago 2018a.)

Matka- ja kululaskuohjelman avulla yrityksiä työntekijät voivat luoda matkalaskut henkilökohtaisilla käyttäjätunnuksillaan. Tämän jälkeen nämä on mahdollista tarkastaa hyväksyä ja maksaa ohjelmassa. Matkalaskun laadintaan on käytössä matkalaskuri, joka helpottaa laskun luontia. Laskuun pystytään myös liittämään skannattuja kuitteja tai kuvia kuiteista. Tiedot matkalaskuista saadaan siirrettyä kirjanpitoon. (Finago 2018a.)

Procountor mahdollistaa kaikkien kuukausittaisten ja vuosittaisten viranomaisilmoitusten luonnin ja lähettämisen sidosryhmille. Palkka- ja eläkevakuutusilmoitukset pystytään lähettämään TYVI-palvelun kautta eteenpäin. (Finago 2018a.)

Procountor mahdollistaa sähköisen arkistoinnin ja takaa näiden säilyvyyden automaattisten varmistuksien kautta. Kaikki tositteet tallentuvat automaattisesti sähköiseen arkistointiin, joita päästään jälkikäteen tarkistelemaan tai liittämään näihin tarvittaessa liitetiedostoja monipuolisen haun kautta. Arkistojen kautta päästään muodostamaan tilinpäätösasiakirjoja ja jälleen arkistoimaan nämä asiakirjat. (Finago 2018b.)

Procountorissa hinnoittelu on tapahtumaperusteista, jolloin kustannukset ovat riippuvaisia kuukausittaisten liiketapahtumien määrästä (Finago 2018c.) Aloituskustannuksina ohjelmistolle muodostuu Finagon starttipaketeista, jotka sisältävät ohjelmiston käyttöönotot, asiakkaiden startteja ja koulutusta. Toimeksiantajayrityksen tarpeet tarkoittaisivat vähintäänkin laajan starttipaketin ottamista, jonka arvonlisäveroton hinta on 1995 euroa (Finago 2018d.) Muuten kustannukset muodostuisivat jokaiselle asiakasyritykselle itselleen näiden tarvitsemien palvelujen ja taloushallinnon tositteiden määrän kautta. Pienemmillään asiakasyrityksen kustannus olisi 19 euroa kuussa ja suurimmillaan useita tuhansia euroja, sekä asiakasyrityksen starttipaketti hinnaltaan 95-1295 euroa. (Finago 2018c.)

4.2.3 Fivaldi

Ohjelmistokehittäjä Visma Solutions Oy:n tarjoama Fivaldi-ohjelmisto mainostaa itseään pienten ja keskisuurten yritykseen käyttöön sopivaksi kokonaisratkaisuksi. Visman nettisivujen mukaan Fivaldi on talous- ja kiinteistöhallinnon pilvipalvelu, joka tarjoaa ratkaisuja taloushallinnon ulkoistamiseen tilitoimistojen kanssa. (Visma 2018.)

Fivaldin kirjanpito-ohjelmassa on laajat mahdollisuudet jakaa tilitoimistojen ja asiakasyrityksien työskentelyä. Fivaldin kirjanpidossa voidaan antaa asiakasyrityksien itse hoitaa myyntilaskutuksen ja ostolaskujen maksutuk-

sen, sekä tilitoimistolle jättää vain kirjanpidon osa-alueen. Tapahtumat saadaan reskontraista automaattisesti kirjanpitoon mikä mahdollistaa reaaliaikaisen tositteiden tarkastelun ja helppokäyttöiset tilinpäätösruutiinit. Fivaldin avulla pystytään automaattitiliöidä konekielisiä tiliotteita. Fivaldin avulla voidaan myös muodostaa konekielinen kausiveroilmoitus Verohallinnolle, jakaa kustannuksia eri kustannuspaikoille vyörytyssääntöjen avulla ja jaksottaa liiketapahtumia nopeasti. Fivaldin kirjanpidossa on mahdollisuudet muodostaa tilinpäätösraportteja, kuten tasekirjan ja tase-erittelyt, eri tarpeiden mukaan. (Visma 2018b.)

Fivaldin pankkiyhteyden avulla tilitoimistot voivat käsitellä asiakkaidensa pankkiaineistoja samanaikaisesti, joka tarkoittaa, että viiteaineistot kohdistuvat automaattisesti reskontroihin (Visma 2018c.)

Ostolaskujen käsittelyssä Fivaldissa on mahdollisuus sähköiseen ostolaskujen kierrätykseen, hyväksyntään, maksatukseen ja arkistointiin. Ohjelmaan voidaan vastaanottaa verkkolaskuja tai skannuttaja paperilaskuja. Fivaldin kierrätysjärjestelmä mahdollistaa laskujen tarkastuksen ja hyväksynnän myös mobiili- tai tabletsovelluksella. Laskujen voidaan hoitaa yrityskohtaisesti tai useammalle yrityksellä samanaikaisesti. Sähköisessä arkistoinnissa on mahdollista hakea ja tarkastella saapuneita laskuja monipuolisten hakutoimintojen kautta. (Visma 2018d.)

Myyntilaskujen käsittelyjärjestelmässä myyntilaskut tehdyt myyntilaskut näkyvät reaaliaikaisesti myyntireskontrassa, kirjanpidossa ja sähköisissä arkistoissa ja näihin voidaan hakea automaattisesti kohdistuvat viitemaksut nopeasti. Laskujen muodostaminen onnistuu asiakaskohtaisesti perinteisesti paperisina postin kautta, sähköpostissa liitteennä tai verkkolaskujen kautta. Maksumuistutuksia ja korkolaskuja saadaan lähetettyä myyntireskontran kautta tai vaihtoehtoisesti siirtää eräntyneet laskut perintätöimistöjen hoidettavaksi. (Visma 2018e.)

Fivaldin palkanlaskennan tapahtumat siirtyvät integraation kautta automaattisesti kirjanpitoon ja palkkojen maksu nopeasti sekä turvallisesti Fivaldin pankkiyhteyden avulla. Fivaldin palkanlaskentaohjelmassa on käy-

tössä yhteisrekisteri, joka sisältää aina päivitettyt työttömyysvakuutustiedot, työeläketiedot, sosiaaliturvamaksutiedot, ryhmähenki- ja tapaturmavakuutusmaksut. Fivaldin palkanlaskennan avulla pystytään myös laskemaan ulosoton määrä ja suorittamaan tästä tilitys. Ohjelman kautta saadaan kausiveroilmoitukset työnantajasuorituksista ja ammattiyhdistysliittoihin jäsenmaksutilitykset. Fivaldin palkanlaskentaohjelmassa on kattavat raportointimahdollisuudet. (Visma 2018f.)

Visma Fivaldissa hinnoittelu perustuu käyttäjämääriin ja käytettävien sovelluksien määrän perusteella. Tarkempien hintojen selvittäminen vaatii tarjouspyynnön jättämistä Vismalle. (Visma 2018g.)

4.2.4 Lemonsoft

Lemonsoft Oy:n tarjoama Lemonsoft-toiminnanohjausjärjestelmä on 3000 asiakkaan käyttämä niin pilvipalveluna kuin perinteisenä ohjelmistonakin toimiva järjestelmä. Lemonsoft mainostaa olevansa suunniteltu nopeuttamaan tilitoimistojen perustyötä ja vapauttamaan aikaa palveluvalikoiman kasvattamiseen. (Lemonsoft 2018a.)

Lemonsoftin kirjanpito-ohjelman lähtökohtana on tositteiden syntyminen osakirjanpidoissa, mutta kuitenkin niin että tositteita voidaan syöttää nopeasti varsinaiseen kirjanpitoonkin. Ohjelmassa on lukuisia valmiita tilikarttoja tai vaihtoehtoisesti tilikartan voi tuoda ohjelmaan, esimerkiksi Excel-ohjelmasta. Ohjelmassa on hyvin muokattavat tulostuskaavat, joiden avulla voidaan muokata laajasti raporttien ulkoasua ja järjestystä. Järjestelmä sisältää automaattijaksotukset ja automaattiviennit, joiden avulla voidaan säästää aikaa huomattavastikin. Raportointi onnistuu hyvin dimensioiden avulla, joiden kautta voidaan luoda sisäiseen laskentatoimeen tarvittavia tunnuslukuja. Ohjelman kautta saadaan tulostettua kausiveroilmoitukset tai tyvi-ilmoitukset Verottajalle. Myös budjetin laatiminen onnistuu yrityksen mukaan usealla tavalla ohjelmiston kautta. (Lemonsoft 2018b.) Johdon raportointi ohjelmalla saadaan luotua runsaasti erilaisia dynaamisia tilastoja, sekä visuaalisia mittareita, jotka päivittyvät reaaliaikaisesti (Lemonsoft 2018h.)

Palkanlaskennassa Lemonsoftin ohjelma kerää yhteen tarvittavat tiedot palkanlaskentaa varten, jolloin prosessi on hyvin nopea. Palkanlaskentaa voi ohjelmassa automatioida vakiopalkkalajien ja palkkakaavojen avulla. Tyvi-järjestelmän avulla saadaan huomattavia etuja kuukausittaisiin raporteihin ja vuosittaisten ilmoitusten muodostamiseen. Palkanlaskenta-ohjelmistossa on myös Suomen ulosottovirastojen tiedot, jonka avulla ohjelma laskee ulosmittaukset ja muodostaa ulosmittauksista laskut valmiiksi. Lemonsoftilla on käytössä verkkopalkka, jonka avulla palkkalaskelmat voidaan lähettää turvallisesti verkkopankkiin. Ohjelma sisältää myös raportteja ja graafisia esityksiä raporteista eri tarpeisiin. (Lemonsoft 2018c.)

Lemonsoft sisältää myös hyväksyntä-osan, joka sisältää mahdollisuuden kierrättää ostolaskuja halutuiden henkilöiden kautta tietyssä järjestyksessä. Tarkastettavista ostolaskuista nähdään visualisoidut verkkolaskut ja käteiskuiteista skannatut versiot Lemonsoftin kuittien skannauspalvelun kautta. Hyväksyntä-osan avulla pystytään hyväksyttämään myös matkalaskuja, maksueriä, tilausvahvistuksia ja työntekijöiden loma-anomuksia. (Lemonsoft 2018i.)

Laskut voidaan muodostaa automaattisesti myyntitilausten, sopimuslaskutuksen, projektien, kohderyhmien perusteella. Verkkolaskut voidaan lähettää suoraan järjestelmästä, jonka käytettävyyteen on kiinnitetty erityistä huomiota. Ohjelmassa on tehokas maksunvalvonta, jonka avulla voidaan luoda myöhässä oleville maksuille automaattisia prosesseja. Maksusuoritukset voidaan lukea automaattisesti viiteaineistojen perusteella, mutta myös manuaalinen suoritus on mahdollista. Reskontrasta saadaan runsaasti erilaisia raportteja tilastaraportointia varten. (Lemonsoft 2018d.)

Ostoreskontraan voidaan vastaanottaa automaattisesti verkkolaskuja tai vaihtoehtoisesti kirjata ostolaskut manuaalisesti. Ostolaskut voidaan automaattitilioidä, joka nopeuttaa käsittelyä huomattavasti. Ostolaskuista voidaan muodostaa maksuaineisto, joka lähetetään pankkiin. Ohjelma tilioi mahdolliset kurssierot ja alennukset automaattisesti kirjanpitoon. Ostolaskut siirtyvät sähköiseen arkistoon, josta pystyy useilla kriteereillä tehokkaasti etsimään laskuja. (Lemonsoft 2018e.)

Lemonsoftin ohjelmissa tarvitaan erikseen pankkiyhteys-osa, jonka avulla saadaan noudettua ja lähetettyä aineistoja pankkiin. Aineistojen käsittely tapahtuu automaattisesti, mutta tätä varten tarvitsee myös automatisointilisäosan. (Lemonsoft 2018f.)

eKuitti on Lemonsoftin älypuhelinsovellus, jonka avulla pystyy skannata, tiliöidä ja lähettää kuitin kirjanpitoon tai luottokorttilaskun liitteeksi. eKuitti on integroitu suoraan Lemonsoftin ostoreskontraan ja tiliotteeseen. (Lemonsoft 2018g.)

Lemonsoftin hinnoittelu perustuu kuukausimaksullisiin lisensseihin ja käyttäjälisensseihin. Jokaiselle ohjelmiston käyttäjälle tarvitaan oma kuukausikohtainen käyttäjälisenssi.

Taulukko 2. Lemonsoft-kustannukset

Ohjelmiston osa	Kuukausilisenssi	Käyttäjakohtainen kk-maksu	Muut
Kirjanpito	33,75 €	3,74 €	
Tasekirja	26,53 €	-	
Käyttöomaisuuskirjanpito	26,53 €	-	
Kirjanpitoarkisto	26,53 €	-	
Veroilmoitus	37,69 €	-	
Laskutus/Myyntireskontra	33,75 €	3,74 €	
Ostoreskontra	23,87 €	2,66 €	
Kierrätys/Hyväksyntä	16,71 €	1,86 €	5,9 € online
Pakkiyhteys	36,10 €	3,84 €	
Automatisointi	70,50 €		
Palkanlaskenta	33,75 €	3,74 €	0,42€ laskelma
Matkalaskut	9,88 €	1,09 €	
eKuitti	-	-	4,9 € käyttäjä
Johdon raportointi	26,53 €	-	
Yhteensä	402,12 €	20,67 €	

Lemonsoftin kustannukset Rezulton tapauksessa olisi kuukausittain 402,12 euroa ja kahdelta ihmiseltä kuukausilisenssit 41,34 euroa. Vuosittain Rezultolle kustannuksia syntyisi 5 321,52 euroa Lemonsoftin ohjelmistoista. Ohjelmiston käytöstä tulisi tämän lisäksi kustannuksia asiakasyrityksille lisäksi eKuitista 4,9 euroa käyttäjää kohden ja 5,9 euroa

onlinekierrätyksen käyttäjälle. Jokaisesta lähetetystä palkkalaskelmasta syntyy lisäksi 0,42 euroa kustannuksia. Kappaleessa esitetyt hinnat ovat arvonlisäverottomia. (Lemonsoft 2018b-g.)

4.3 Vertailu

Vertailussa selvitetään ohjelmistojen tarjoamien ominaisuuksien kautta, mikä vastaa toimeksiantajayrityksen toiveita ja tarpeita parhaiten. Ensin vertaillaan puhtaasti ominaisuuksien kautta, mistä ohjelmasta löytyy min-käläiset mahdollisuudet vastata Rezulton toiveita. Tämän jälkeen vertaillaan ohjelmistojen tuomia mahdollisuuksia kehittää liiketoimintoja ja ohjelmistojen aiheuttamia mahdollisia uhkia.

Taulukossa 1 on kirjattu toimeksiantajayritys Rezulton haluamat ominaisuudet ohjelmat yksinkertaistaen toiveita taulukoinnin mahdollistamiseksi. Taulukon jälkeen näitä haluttujen ominaisuuksien täyttämistä on analysoitu ja tarkastelu hieman tarkemmin. Jokaisesta ohjelmasta löytyy samankaltaiset ostoreskontran ja myyntireskontran ominaisuudet sekä laskutuksen ja maksatuksen ominaisuudet, joten niitä ei sen tarkemmin tarkastella.

Taulukko 3. Ohjelmistojen ominaisuudet

Halutut ominaisuudet	Ohjelmistot			
	Asteri	Procountor	Fivaldi	Lemonsoft
Monipankki	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Automatisoitu tiliöinti	Ei	Kyllä	Ei	Ei
Automaattinen tilinpäätösraporttien muodostuminen	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Kuittien skannaus	Ei	Kyllä	Ei	Kyllä
Kuukausikohtaisten tietojen tuonti palkanlaskentaan	Ei	Kyllä	Ei	Ei
Palkkalaskelmien ja palkkalistojen lähetys	Kyllä	Kyllä	Ei	Kyllä
Ostolaskujen kierrätys	Ei	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Ostolaskujen kierrätyksen automaattisuus	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Sisäisen laskennan työkalut	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä

Graafiset raportit laskennasta	Ei	Kyllä	Ei	Kyllä
Ostoreskontra/Maksatus	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Myyntireskontra/Laskutus	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä

Mahdollisuus pankkiyhteyteen tai monipankkiyhteyteen löytyy jokaisesta esitellystä ohjelmasta. Fivaldissa ja Netvisorissa pankkiyhteys löytyy ohjelmaan sisäänrakennettuna. Lemonsoftissa ja Asterissa tarvitaan ostaa ja ladata erikseen lisäosa, jotta monipankkiyhteys mahdollistuu.

Kirjanpidon tositteiden automatisaatio-ominaisuuksissa löytyy ohjelmien välillä suuria eroavaisuuksia. Asterissa tiliöintiin löytyy suuri määrä manuaalista kirjaamista nopeuttavia toimintoja, jotka vähentävät tarvittavien klikkausten ja näppäimistön painamisia. Asterissa saadaan lisäosalla kirjaus ehdotuksia tiliotteella olevien toimijoiden perusteella. Varsinaista automaatiota kuitenkin ei ole. Fivaldissa on samankaltainen automointimahdollisuus, kun Asterissakin, sillä myös Fivaldissa pystytään automatisoida konekielisen tiliotteen tapahtumia kirjanpitoon. Myös Fivaldista puuttuu sen laajemmat automatisointikeinot. Lemonsoftissa ei löydy ominaisuutta automatisoida tositteiden tiliöintiä, mutta myös tästä ohjelmasta löytyy omat keinot vähentävät kirjanpitoon käytettyä aikaa. Ohjelmassa myyntilaskut saadaan automatisoidusti tiliöitynä kirjanpitoon toimittajien ja näiden arvonlisävero-koodien avulla. Ostolaskujen yhteydessä automatisoidusti saadaan tiliöityä mahdolliset ulkomaanostojen kurssierot ja myönnetty alennukset. Procountoriin on luotu laajat sisäiset oletustiliöintimallit. Näiden mallien kautta saadaan luotua automaattisesti tiliöntiehdotuksia kirjanpitoon.

Procountorista löytyy laajat mahdollisuudet automatisoida tilinpäätöksen asiakirjoja syntymään kirjanpidon lukujen kautta omien toiveiden ja itsehalluttujen rakenteiden perusteella. Fivaldin kirjanpito-ohjelman avulla pystytään muokkaamaan tilikarttoja ja tilinpäätösrunkoja, joiden avulla saadaan luotua halutunlaisia tase-erittelyjä ja tasekirjoja. Lemonsoftin ja Asterin kautta saadaan muodostettua tilinpäätösrunkojen avulla taseet ja tulos-

laskelmat, mutta tase-erittelyjen ja tilipäätöksien suora automaattinen luonti ei kuitenkaan onnistu.

Procountorilla ja Lemonsoftilla on omat integroidut kuittien skannaamiseen ja matkalaskujen luontiin tarkoitettu ohjelma, sekä matkapuhelinohjelma. Asterilla ei puolestaan omaa ohjelmaa löydy, vaan vaihtoehtona on ainoastaan muiden ohjelmatarjoajien tuottamat ratkaisut. Myös Fivaldista puuttuu tämä toimeksiantajayrityksen toivoma ominaisuus.

Palkanlaskentaan haussa oleva mahdollisuus vaihtoehtoiseen tietojen siirtoon ohjelmistoon löytyy Procountorista, sillä työntekijät ja asiakasyritykset pääsevät itse täyttämään tiedot ohjelmaan laskentaa varten. Asterin, Lemonsoftin ja Fivaldin ohjelmistoista ei tällaista ominaisuutta löydy, vaan näissä joudutaan turvautumaan ulkopuoliseen tietojen siirtämiseen. Palkkalistojen lähettäminen ja hyväksyttäminen asiakasyrityksillä ohjelman sisäisesti onnistuu Procountorissa ja Lemonsoftissa. Palkkalaskelmien lähettäminen tietoturvallisesti onnistuu Lemonsoftilla ja Asterilla verkkopalkkaominaisuuden kautta suoraan palkansaajan verkkopankkiin. Procountorilla onnistuu palkkalaskelman lähettäminen verkkopankkiin tai vaihtoehtoisesti työntekijä pääsee ohjelmaan tarkastelemaan tätä omilla tunnuksillaan. Fivaldissa vaihtoehtona on ainoastaan palkkalaskelmien lähettäminen joko paperisena tai sähköpostin liitetiedostona.

Asteri-ohjelmistosta ei löydy mahdollisuutta ostolaskujen kierrätykseen lainkaan. Lemonsoftilla löytyy kierrätysmahdollisuus haluttujen kierrätys sääntöjen mukaan, mutta automaattisesti ei tätä saa kuitenkaan hoidettua. Procountor ja Fivaldi -ohjelmistoissa on mahdollisuus luoda ostolaskujen kierrätykseen säännöt, joiden avulla ostolaskut voi tietyissä tapauksissa kierrättää ja hyväksyttää automaattisesti. Molemmissa ohjelmistoissa löytyy myös ominaisuus tarkastaa saapuneet laskut mobiilisovelluksien kautta.

Sisäisen laskennan työkalujen ja näiden graafisen esittämisen suhteen ohjelmistoista löytyy merkittävimmät erot. Asteri-ohjelmistoissa on hyvin rajatut laskenta- ja seurantamahdollisuudet, eikä näille tarjota ollenkaan mah-

dollisuutta graafiseen tai visuaalisen esittämistapaan. Lemonsoftilla on myös rajatummot seuranta- ja laskentamahdollisuudet, mutta puutteita kompensoidaan kuitenkin laajoilla graafisen raportoinnin mahdollisuuksilla. Graafisia raportteja pystytään luomaan kirjanpidon, palkanlaskennan ja reskontrojen luvuista. Procountorilla on laajat mahdollisuudet sisäiseen laskentaan ohjelman sisältämien dimensioiden ja valmiiden laskentavaihtoehtojen avulla. Graafisia raportteja pystytään luomaan jokaisesta taloushallinnon osa-alueesta ohjelmiston sisältämien mahdollisuuksien avulla. Fivaldi mainitsee sisältävänsä laajat johdon raportoinnin tai sisäisen laskennan työkalut, mutta graafisesta raportoinnista ei ole erikseen mainintaa.

Ohjelmistoista Asteri toimii perinteisenä alustalle asennettavana ohjelmistona ja tarjoaa mahdollisuuden jatkaa manuaalisempaa taloushallinnon harjoittamista asiakkaiden kanssa, jotka eivät halua esimerkiksi verkkolaskuihin siirtyä. Lemonsoft puolestaan tarjoaa mahdollisuuden asentaa ohjelmistot perinteisesti tietokoneelle tai pilvipalveluna. Myös Lemonsoftilla pystytään jatkamaan palveluiden tarjoamista niin manuaalisina kuin digitaalisemmin tuotettuina. Procountor ja Fivaldi on molemmat ainoastaan pilvipalveluina toimivia ohjelmistoja. Procountor perustuu vahvasti verkkolaskuun ja digitaalisuuteen. Fivaldissa keskiössä on enemmän tilitoimiston ja asiakasyrityksien töiden jakaminen. Manuaalisen ja digitaalisemman taloushallinnon rinnakkain hoitaminen ei pilvipalvelujen tapauksessa ole mahdollista. Pilvipalveluiden etuihin kuitenkin kuuluu mahdollisuus taloushallintoon käsikäsipääsy mistä tahansa ja milloin tahansa. Tämä mahdollistaa työnteon myös konttorin ulkopuolelta, esimerkiksi etätyönä. Tilitoimistojen asiakasyritykset pääsevät myös tarkastelemaan taloushallinnon tietoja, joka tekee tilitoimiston palveluista huomattavasti läpinäkyvämpiä asiakkaille. Pilvipalvelun avulla voidaan myös asiakasyrityksen työntekijöille määrittellä oikeudet tiettyihin ohjelmiston osiin, jotta he pääsevät esimerkiksi luomaan ohjelmistoon matka- ja kululaskuja tai täyttämään palkanlaskennassa tarvittavia kuukausikohtaisia tietoja.

Taulukko 4. Ohjelmistojen mahdollisuudet

Mahdollisuudet/Uhat	Asteri	Procountor	Fivaldi	Lemonsoft
Aikataulutus	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Yhteiskäyttö	Ei	Kyllä	Kyllä	Osittain
Ajantasaisuus	Osittain	Kyllä	Osittain	Kyllä
Nopea käyttöönotto	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Manuaalinen taloushallinto	Kyllä	Ei	Ei	Kyllä
Kokonaisvaltainen sähköinen taloushallinto	Ei	Kyllä	Ei	Kyllä
Muokattavuus omiin tarpeisiin	Kyllä	Ei	Ei	Kyllä

Vertailussa esiintyvät ohjelmistot tarjoavat pankkiyhteyksineen mahdollisuuksia töiden parempaan aikatauluttamiseen. Jokainen ohjelmistoista tarjoaa mahdollisuuden hakea ja vastaanottaa asiakasyrityksien verkkolaskuja ajasta riippumatta. Tällöin saapuneita verkkolaskuja voidaan tiliöidä sitä mukaan, kun niitä asiakasyritykselle saapuu. Aiempaan verrattuna tämä on merkittävä parannus, sillä aiemmin kirjanpitomateriaalit vastaanotettiin pääsääntöisesti kerran kuukaudessa kuun vaihteen jälkeen.

Yhteiskäytöllä tarkoitetaan mahdollisuutta käyttää samaa ohjelmaa tilitoimiston ja asiakasyrityksen sisällä, siten että lähtökohtaisesti molemmilla on pääsy samoihin tietoihin. Procountorissa ja Fivaldin ohjelmistoissa voidaan tarkasti määritellä asiakasyrityksen oikeudet ohjelmistoihin ja sen tiettyihin osiin, jolloin tilitoimistolle voidaan määritellä tietyt taloushallinnon työt ja asiakasyritykselle omansa. Lemonsoftin ohjelmiston pilvipalveluersiossa voidaan asiakasyritykselle ottaa oikeudet järjestelmiin erillismaksusta, mutta näihin ei tällöin saa luotua tarkkoja määrittelyjä tilitoimiston ja asiakasyrityksen oikeuksista ja työnjaosta. Asterissa ei yhteiskäyttöön löydy mahdollisuutta ainoastaan fyysisenä tietonkoneelle asennettavana ohjelmistona.

Ajantasaisuudella tässä yhteydessä tarkoitetaan mahdollisuutta reaaliaikaisiin raportteihin, jolloin päätöksenteon tukena käytettävät raportit ja tunnusluvut sisältävät tuoreet tiedot. Ajantasaisuuden edellytyksenä on ohjelmiston mahdollisuus saada tarvittavat materiaalit riittävän usein samantien, kun niitä asiakasyrityksiin saapuu. Asterissa ja Fivaldissa ajantasaisena osana ovat verkkolaskut, sillä nämä pystytään vastaanottamaan järjestelmään samantien, kun ne vastaanotetaan asiakasyritykseen. Muita taloushallinnon materiaaleja ei ole mahdollista toimittaa tai vastaanottaa Asteri ja

Fivaldi -järjestelmiin reaaliaikaisesti, joten raportoinnistakaan ei ajantasaista saa. Procountoriin ja Lemonsoftiin voidaan vastaanottaa reaaliaikaisesti verkkolaskujen lisäksi palkkahallinnon tietoja, käteiskuitteja ja muita materiaaleja, jolloin ajantasainen raportointi on myös kattavampaa.

Puhtaasti manuaalisten taloushallinnon palvelujen tarjoaminen tulee kyseeseen, jos asiakasyrityksessä ollaan syystä tai toisesta täysin verkkolaskuihin tai sähköisiin palveluihin siirtymistä vastaan. Asterissa löytyy mahdollisuus jatkaa nykyisin palveluin manuaalisena ja sen lisänä käyttää sähköisiä tai digitaalisia palveluja tämän rinnalla. Lemonsoftissa mahdollisuus manuaalisuuteen löytyy, kun ohjelmaa pystyy käyttämään niin pilvipalveluna kuin perinteisenäkin tietokoneelle asennettavan ohjelmana. Fivaldi ja Procountor perustuvat vahvasti sähköisesti saapuviin ostolaskuihin tai skannattuihin ostolaskuihin, eikä manuaaliselle laskujen syöttämiselle ole luotu niin vahvoja ominaisuuksia. Näissä ohjelmissa manuaalinen työskentely on mahdotonta tai hyvin hankalaa.

Kokonaisvaltaisia koko yrityksen taloushallinnon kattavia palvelukaaria voidaan tarjota Lemonsoft ja Procountor -ohjelmistoissa, sillä näistä löytyvät mahdollisuudet vastaanottaa kaikki tiedot sähköisinä ja hoitaa kaikki taloushallinnon prosessit sähköisenä. Fivaldissa ei ole mahdollista vastaanottaa kaikkia tarvittavia materiaaleja sähköisesti suoraan järjestelmään, vaan tietoja joudutaan siirtämään esimerkiksi sähköpostista ohjelmaan manuaalisesti. Asterissakaan ei ole mahdollista vastaanottaa kaikkia materiaaleja sähköisenä ja tämän lisäksi kaikkia tarvittavia ominaisuuksia ei löydy, kuten sähköistä kierrätystä ja arkistointia.

Ohjelmistoista Lemonsoftista, Asterista ja Fivaldi ohjelmiston osia ja ominaisuuksia voidaan valita omien tarpeiden perusteella sitä mukaan, kun uusia tarpeita ilmenee. Etu tällaisessä vaihtoehdossa on myös mahdollisuus rauhalliseen ja hidastempoisempaan käyttöönottoprosessiin, jossa jokaisen ominaisuuden käyttöönottoa voidaan valmistella tarkemmin. Tällöin tarpeettomista ominaisuuksista ei myöskään aiheudu kustannuksia. Procountor saadaan ainoastaan pakettimahdollisuutena, jolloin tällaista mahdollisuutta ei ole.

Pilvipalveluina tarjotut Fivaldi, Procountor ja Lemonsoftin pilvipalvelut ovat nopeita ottaa käyttöön ja aina tuoreimpia mahdollisia versioita, sillä nämä ohjelmat toimivat internet-palvelimen kautta. Tällöin ohjelmistoja ei tarvitse asentaa tilitoimiston tietokoneille ja ohjelmistotarjoaja huolehtii palvelimella olevan version ajantasaisuudesta. Asteri-ohjelmistojen käyttöönotto vaatii hieman suunnittelua ja ohjelmiston asentamista fyysisesti työasemalle, sekä säännöllistä päivittämistä, jotta ohjelmiston ominaisuudet pysyvät ajantasaisina.

Ohjelmistoja on huomattavan vaikea arvoida, sillä Fivaldin hinnoittelusta ei saada minkäänlaista tarkempaa tietoa ilman virallista tarjouspyyntöä. Procountorin hinta on tilitoimistolle ainoastaan starttipaketti, joka on 1995 euroa Rezulton kokoisessa tilitoimistossa. Tämän lisäksi Procountorin kautta asiakasyrityksille syntyy kustannuksia 19 euron ja usean tuhannen euron välillä riippuen asiakasyrityksen taloushallinnon tapahtumien määrästä. Kyseinen hinnoittelumalli aiheuttaisi muutostarpeen Rezulton omassa hinnoittelussa ja hinnoittelumallissa, jonka voi nähdä niin suurena uhkana kuin mahdollisuutenakin. Hinnoittelumallin muutos voi olla vanhoille asiakasyrityksille vaikea uudistus. Asterin kustannukset ovat selvästi pienimmät, sillä kertamaksulliset käyttö- ja rinnakkaislisenssit eivät kertainvestoinnin jälkeen aiheuta kustannuksia ja ylläpitosopimukset ovat vuositasolla maltilliset noin 900 euroa. Uusien rinnakkaislisenssien hankkiminen, esimerkiksi uusien työntekijöiden tapauksessa, on Asterissa hintavaa, sillä rinnakkaislisenssit jokaiseen osaan maksavat jopa 1910 euroa. Lemonsoftin kuukausilisenssien hinta on noin 2800 euroa vuositasolla, mikä on Asterin kustannuksiin verrattuna paljon. Kuitenkin käyttäjäkohtaisten lisenssien lisääminen on kohtuullisen edullista, sillä jokainen lisäkäyttäjä kustantaa vuodessa 240 euroa. Kappaleessa esiintyvät luvut ovat arvonlisäverottomia.

4.4 Johtopäätökset

Toimeksiantajayritys Rezultossa on herätty taloushallinnon palveluita multistavaan muutokseen, jossa palvelut tehostuvat huomattavalla nopeudella

automaatiikan tuomien mahdollisuuksien kautta. Pysyäkseen kilpailukykyisinä Rezultossa on päädytty selvittämään vaihtoehtoja toimintojensa tehostamiseen. Tehostamisen on ajateltu tehtävän ohjelmistolähtöisesti huomioiden yrityksen omat tarpeet ohjelmistolla ja asiakasyrityksien piirteet.

Esiteltävinä olevat ohjelmistot tarjoavat jokainen mahdollisuuden tehostaa huomattavasti toimeksiantajayrityksen nykyisiä taloushallintopalveluiden tarjontaa. Ohjelmistot eivät kuitenkaan pysty tarjoamaan täysin digitaalista taloushallintoa, sillä ohjelmat eivät pysty vielä hyödyntämään verkkolaskujen digitaalista tai rakenteista tietoa. Myös hyvin tuore sähköisten kuittien rakenteisen tiedon hyödyntäminen on vielä vierasta ohjelmistoille.

Ohjelmistoista parhaiten toimeksiantajayrityksen ominaisuustarpeita vastaavat pilvipalveluina ohjelmistoaan tarjoavat Procountor. Procountorista löytyy jokainen kaivattu ominaisuus, joka haastatteluissa Rezulton kanssa kävi ilmi. Procountorin korkeiden kustannuksien ja ohjelmiston hinnoitteluvan aiheuttaman tarpeen muuttaa toimeksiantajayrityksen omaa hinnoittelua vuoksi ei Procountor ole realistinen vaihtoehto.

Toiseksi parhaiten toimeksiantajayrityksen tarpeita vastaa Lemonsoftin tarjoama taloushallinto-ohjelmisto, joka toimii niin perinteisenä ohjelmistona kuin pilvipalveluna. Tämä mahdollistaisi matalan kynnyksen lähestymisen pilvipalveluihin, kun mahdollisena on aloittaa ohjelmiston käyttö perinteisenä tietokoneelle asennettavana ohjelmistona ja tarvittaessa päivittää käyttötapa pilvipalveluihin. Lemonsoftin kustannukset ovat tämän lisäksi maltillisemmat kuin Procountorin, sillä vuosikustannukset ovat vuodessa kahdella käyttäjällä noin 5 320 euroa. Lemonsoftin hinnoittelun etuna voidaan pitää myös lisäkäyttäjien edullista lisäämistä.

Fivaldi vastaa tämän jälkeen parhaiten tarpeisiin, vaikka tästä puuttuukin huomattavasti tarpeellisia ominaisuuksia. Tärkeistä ominaisuuksista puuttuu palkanlaskennassa tarvittavien materiaalien sähköinen siirto suoraan järjestelmään ja palkkalaskelmien tietoturvallinen lähetys tapa. Fivaldistä puuttuu näiden lisäksi käyttöjärjestelmään integroitu kuittien skannaussovellus. Fivaldin suurena etuna voidaan pitää hyvin sisään rakennettua yh-

teiskäyttömahdollisuutta tilitoimiston ja asiakasyrityksien välillä. Ohjelmaan voidaan luoda asiakasyrityksille käyttöoikeudet tiettyihin tietoihin ja tiettyihin järjestelmän osiin, jolloin asiakasyritys voi esimerkiksi käyttää laskutuksessa Fivaldi-ohjelmistoa ja Rezulto hoitaa ostoreskontraa tai myyntilaskujen kirjausta kirjanpitoon. Fivaldin hinnoittelu ei ole avointa tietoa, vaan tätä varten tarvitsisi tehdä tarjouspyyntö.

Asteri tarjoaa rajoittuneimmat vaihtoehdot toimeksiantajan vaatimiin ominaisuuksiin, mutta tarjoaa lisäosiensa kautta mahdollisuuden suuren tehokkuusloikkaan nykyiseen nähden. Suurena positiivisena puolena Asterissa voidaan pitää sitä, että toimeksiantajayrityksessä käytetään ohjelmistoa jo. Tällöin voidaan ainoastaan lisätä lisäosia tähän valmiina olevaan ohjelmistoon hyvinkin pienin kustannuksin ja nopealla aikataululla ilman suurempia selvittelyjä. Uudessa ohjelmassa joudutaan perustamaan yritykset ohjelmistoon uudestaan ja siirtämään taloushallinnon tiedot kirjanpitoihin, reskontroihiin ja palkalaskentaan. Tämä vie huomattavan määrän aikaa normaalista työnteosta ja aiheuttaa täten merkittäviä kustannuksia yritykselle. Näistä vältytään pitäytymällä Asterissa. Asteri on hinnoittelultaan nykyisellä kahdella käyttäjällä myös edullisin vertailtava ohjelmisto. Nykyiseen ohjelmistoon tarvitaan hankkia osia kertamaksuiltaan yhteensä 1420 euron edestä ja 710 eurolla rinnakkaislisenssejä. Vuosittaiset ylläpitokustannukset ovat lisäksi ainoastaan 910 euroa.

Ohjelmistoja miettiessä on myös huomattava, ettei mikään esiteltävistä ohjelmistoista tarjoa jo olemassaolevia rakenteisen tiedon hyötyjä taloushallintoon. Odotettavissa on myös tämän ominaisuuden tulevan pian tarjolle ohjelmistoihin. On siis mietittävä, onko vielä järkevää päivittää ohjelmisto täysin uuteen, jos uusia merkittäviä parannuksia on tulossa lähiaikoina.

Uudet ominaisuudet ja tehostuneet palvelut vapauttavat työntekijöiden aikaa merkittävästi, jolloin myös syntyy mahdollisuuksia tarjota uusia ja tuotavampia palveluita. Uusista palveluista nousevat esille erityisesti konsultointi- ja analysointipalveluiden korostuminen, sekä prosessien tehostaminen taloushallinnon näkökulmasta. Myös erilaisten ohjaus- ja neuvontapalveluiden tarjoaminen on noussut mahdollisuudeksi.

5 YHTEENVETO

Opinnäytetyössä selvitettiin digitaalisen taloushallinnon vaikutuksia tilitoimistojen palveluihin. Tarkoituksena opinnäytetyössä oli selvittää toimeksiantajayritys Rezulto Oy:lle pienen tilitoimiston mahdollisuuksia siirtyä digitaalisen taloushallinnon palveluihin. Tutkimusongelmaksi muodostui järkevimmän ohjelmistovalinnan selvittäminen palveluitaan digitalisoivalle pienelle tilitoimistolle. Tutkimusongelman avuksi muodostui alakysymykset digitaalisen taloushallinnon lähitulevaisuuden kehittymisestä ja digitaalisuuden tuomista uusista palvelumahdollisuuksista.

Opinnäytetyö koostui johdannosta, kahdesta teorialuvusta ja tutkimusosuudesta, sekä yhteenvedosta. Teorialuvuissa käsiteltiin tilitoimiston palvelut ja miten digitalisointi näihin vaikuttaa ja millaisia mahdollisuuksia, sekä haasteita se tuo. Tutkimusosuus toteutettiin kvalitatiivisena tutkimuksena käyttäen tiedonkeruussa osallistuvaa havainnointia ja teemahaastatteluja. Teemahaastattelut suoritettiin toimeksiantajayrityksessä tämän omistajan ja perustajan kanssa.

Tutkimuksessa pyrittiin vastaamaan tutkimusongelmaan. Tutkimuksesta saatujen tuloksien perusteella saatiin selville huomattava määrä tietoa ja ominaisuuksia, joiden avulla pystyttiin muodostomaan lista asioista, joihin tulee keskitettyä pienen tilitoimiston ohjelmistovalinnan suhteen. Listan ja tulosten avulla pystyttiin esittelemään neljä erilaista ohjelmistoratkaisua, joista jokainen parantaisi toimeksiantajayrityksen kaltaisen pienen tilitoimiston toimintoja ja loisi mahdollisuuksia tarjota uudenlaisia palveluita. Pienen tilitoimiston tarjoamiksi uusiksi palvelumahdollisuuksi arvioitiin kattavammat konsultointi- ja analysointipalvelut, prosessien tehostamispalvelut taloushallinnon näkökulmasta ja erilaiset taloushallinnon opetus- ja ohjauspalvelut.

Tutkimuksen luotettavuutta arvioitaessa on kiinnitettävä huomiota tulosten yleistettävyyteen. Tutkimuksessa haastateltiin ainoastaan toimeksiantajayrityksen edustajia, joten tuloksien yleistettävyys muihin tilitoimistoihin on vajaavaista. Luotettavuutta vähentää myös se, että tutkimus toteutettiin toi-

meksiantajayrityksen tarjoamin resurssein. Tutkimuksessa haastatteluiden määrä ja haastateltavien määrä jäivät vähäisemmäksi kuin suunniteltua. Tulokset kuitenkin heijastivat hyvin laajasti yleisesti alalla olevia käsityksiä.

Tutkimuksen pätevyyttä heikentää tutkimuksen vajaavainen perusteellisuus, sillä opinnäytetyössä ei tutkittu tai vertailtu jokaista tarjolla olevaa taloushallinnon ohjelmaa. Vertailuun valittiin lyhyen tarkastelun jälkeen kolme toimeksiantajayrityksen käyttämän ohjelman lisäksi toisistaan eroavaa ohjelmaa, eikä lukuisia muita ohjelmia tarkasteltu perusteellisemmin. Tutkimuksen pätevyyttä heikentää myös tutkimuksen alatutkimusongelmien sopivuus tutkimusongelman tueksi, sillä alatutkimusongelmat lähinnä pohjivat mitä varsinaisen tutkimusongelman ratkeamisen jälkeen tapahtuu. Alatutkimusongelmien tarkoituksena on selkeyttää tutkimusongelmaa ja tuoda näkökulmia, joiden avulla saada tuloksia varsinaiseen tutkimusongelmaan.

Jatkotutkimuksena voitaisiin suorittaa tarkempi tilitoimistoasiakkaiden halusta uusista palveluista, asiakkaiden mielipiteistä muutokseen perinteisestä taloushallinnosta pois jatkuvasta kirjanpitäjäkontaktista, sekä toimintatutkimus ohjelmiston käyttöönottoprojektista.

LÄHTEET

Painetut lähteet

Andersson, J. Ekström, C. & Gabrielsson, A. 2001.

Kannattavuussuunnittelu ja -laskenta: budjetointi ja kannattavuus laskentaesimerkein. Helsinki. Tietosanoma.

Helanto, L. Kaisaniemi, T. Koskinen, K. Kuntola, K. & Siivola, M. 2013.

Taloushallinto. Nyt. Tilitoimistoammattilaisen opas sähköiseen taloushallintoon. Espoo. ProCountor International Oy.

Ikäheimo, S. Laitinen, E. Laitinen, T. & Puttonen, P. 2011. Laskentatoimi ja rahoitus. Sundom. Vaasan Yritysinformaatio Oy.

Kananen, J. 2013. Case-tutkimus Opinnäytetyönä. Jyväskylän ammattikorkeakoulun julkaisuja. Jyväskylä. Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Koivumäki, J & Lindfors, H. 2012. PK-yrityksen taloushallinto käytännön läheisesti. Helsinki. Kauppakamari.

Lahti S. & Salminen T. 2014. Digitaalinen Taloushallinto. Helsinki. Sanoma Pro

Pitkäranta, A. 2014. Laadullinen tutkimus opinnäytetönä. Jokioinen. e-Oppi Oy

Suomala, P. Manninen, O & Lyly-Yrjänäinen, J. 2011, Laskentatoimi johtamisen tukena. Business. Helsinki. Edita.

Stenbacka, J & Söderström, T. 2015. Palkanlaskenta. Helsinki. Sanoma Pro

Elektroniset lähteet

Appel, A. 2016. Digitalisaatio ja taloushallinto pienyrittäjän arjessa.

Talousverkko. (Viitattu 9.4.2018) Saatavissa:

<https://www.talousverkko.fi/digitalisaatio-ja-taloushallinto/>

Atsoft 2017. Asteri Yritysohjelmat. (Viitattu 24.4.2018) Saatavissa:

<http://www.atsoft.fi/pdf/haitari.pdf>

Atsoft 2018a. Asteri Kirjanpito (Viitattu 24.4.2018) Saatavissa:

<http://www.atsoft.fi/esitewkp.htm>

Atsoft 2018b. Tapahtumat nettiselaimesta kirjanpitoon esittelyä. (Viitattu

24.4.2018) Saatavissa: <http://www.atsoft.fi/esitetn.htm>

Atsoft 2018c. Asteri Tuloveroilmoitus kirjanpitovelvollisen

tuloveroilmoituksen tekemiseen. (Viitattu 24.4.2018) Saatavissa:

<http://www.atsoft.fi/tuloveroilmoitus.htm>

Atsoft 2018d. Asteri Palkanmaksu (Viitattu 24.4.2018) Saatavissa:

<http://www.atsoft.fi/esitewpl.htm>

Atsoft 2018e. Asteri laskutus - esite (Viitattu 24.4.2018) Saatavissa:

<http://www.atsoft.fi/winlses.htm>

Atsoft 2018f. Lähetelaskutus (Viitattu 24.4.2018) Saatavissa:

<http://www.atsoft.fi/esitewla.htm>

Atsoft 2018g. Asteri Monipankki pankkiyhteysohjelma (Viitattu 25.4.2018)

Saatavissa: <http://www.atsoft.fi/monipankki-pankkiyhteys.htm>

Atsoft 2018h. Asteri Ostoreskontra (Viitattu 25.4.2018) Saatavissa:

<http://www.atsoft.fi/esitewor.htm>

Atsoft 2018i. Asteri Johdon raportointi (Viitattu 25.4.2018) Saatavissa:

<http://www.atsoft.fi/esitejo.htm>

Asteri 2018j. Palkkalaskelmat verkkopankkiin. (Viitattu 10.5.2018)

Saatavissa: <http://www.atsoft.fi/verkkopalkka.htm>

Asteri 2018k. Hinnasto (Viitattu 10.5.2018) Saatavissa:

<http://www.atsoft.fi/hinnasto.htm>

Finago 2018a. Procountor Taloushallinto – Kattava sähköinen taloushallinto (Viitattu 26.4.2018) Saatavissa:

<https://finago.com/fi/taloushallinto/sahkoinen/procountor-taloushallinto/>

Finago 2018b. Taloushallinto-ohjelman ominaisuudet. (Viitattu 26.4.2018)

Saatavissa: <https://finago.com/fi/taloushallinto/sahkoinen/procountor-taloushallinto/ominaisuudet/>

Finago 2018c. Hinnat. (Viitattu 10.5.2018) Saatavissa:

<https://finago.com/fi/taloushallinto/sahkoinen/hinnat/>

Finago 2018d. Starttipaketit tilitoimistolle. (Viitattu 10.5.2018) Saatavissa:

<https://finago.com/fi/taloushallinto/sahkoinen/starttipaketit-tilitoimistoille/>

Finanssivalvonta. 2015. XBRL-yleiskuvaus. (Viitattu 11.4.2018)

Saatavissa:

<http://www.finanssivalvonta.fi/fi/Raportointi/xbrl/Yleiskuvaus/Pages/Default.aspx>

Kaarlejärvi, S. 2017. RPA – Robotiikalla parempaan arkeen. Talouselämä (Viitattu 11.4.2018) Saatavissa:

<https://www.talouselama.fi/kumppaniblogit/efima/rpa-robotiikalla-parempaan-arkeen/151c23ff-ea63-318f-9959-7b61da2f6b33>

Kirjanpitolaki 30.12.2015/1620. (Viitattu 29.11.2017) Saatavissa:

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1997/19971336>

Lemonsoft 2018a. Lemonsoft tilitoimistoissa. (Viitattu 27.4.2018)

Lemonsoft 2018b. Lemonsoft kirjanpito (Viitattu 27.4.2018) Saatavissa:

<https://www.lemonsoft.fi/esitteet/wkp/>

Lemonsoft 2018c. Palkanlaskenta. (Viitattu 27.4.2018) Saatavissa:

<https://www.lemonsoft.fi/esitteet/wpl/>

Lemonsoft 2018d. Laskutus/Myyntireskontra. (Viitattu 27.4.2018)

Saatavissa: <https://www.lemonsoft.fi/esitteet/w06/>

Lemonsoft 2018e. Ostoreskontra. (Viitattu 27.4.2018) Saatavissa:

<https://www.lemonsoft.fi/esitteet/wos/>

Lemonsoft 2018f. Pankkiyhteys. (Viitattu 27.4.2018) Saatavissa:

<https://www.lemonsoft.fi/esitteet/wbank/>

Lemonsoft 2018g. eKuitti. (Viitattu 27.4.2018) Saatavissa:

<https://www.lemonsoft.fi/lemonsoft-ekuitti/>

Lemonsoft 2018h. Johdon raportointi. (Viitattu 27.4.2018) Saatavissa:

<https://www.lemonsoft.fi/esitteet/wbi/>

Lemonsoft 2018i. Hyväksyntä (Viitattu 5.5.2018) Saatavissa:

<https://www.lemonsoft.fi/esitteet/wkj/>

Raitio, J. 2017. eKuitti – Mahdollisuus, joka kannattaa hyödyntää.

Suomen tilitarkastajat (Viitattu 11.4.2018) Saatavissa:

<https://www.suomentilitarkastajat.fi/blogi/talouden-ammattilaisille/ekuitti-mahdollisuus-joka-kannattaa-hyodyntaa>

Saaranen-Kauppinen, A. & Puusniekka, A. 2006. KvaliMOTV –

Menetelmäopetuksen tietovaranto. Yhteiskuntatieteellinen tietoarasto.

(Viitattu 12.4.2018) Saatavissa:

<http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/viittausohje.html>

Taltio. 2018. Taltio-hanke edistää rakenteisen tiedon hyödyntämistä.

(Viitattu 9.4.2018) Saatavissa: <https://taltio.net/hanke>

Taloushallintoliitto. 2018a. Tilitoimistoala Suomessa (Viitattu 29.11. 2017)

Saatavissa: <https://taloushallintoliitto.fi/tietoa-meista/tutkimuksia-ja-tietoa-alasta/tilitoimistoala-suomessa>

Taloushallintoliitto. 2018b. Tilitoimiston palvelut (Viitattu 6.3.2018)
Saatavissa: <https://taloushallintoliitto.fi/tilitoimistoasiointi/tilitoimiston-palvelut>

Taloushallintoliitto. 2018c. Kirjanpitovelvollisuus ja kirjanpitoaineisto.
(Viitattu 6.3.2018) Saatavissa: <https://taloushallintoliitto.fi/kirjanpidon-abc-mita-jokaisen-tulisi-tietaa-kirjanpidosta/kirjanpitovelvollisuus>

Taloushallintoliitto. 2018d. Juokseva kirjanpito ja tilinpäätös. (Viitattu 7.3.2018)
Saatavissa: <https://taloushallintoliitto.fi/kirjanpidon-abc/juokseva-kirjanpito-ja-tilinpaatos>

Taloushallintoliitto. 2018e. Tililuettelo, tili, debet ja kredit, sekä saldo.
(Viitattu 7.3.2018) Saatavissa: <https://taloushallintoliitto.fi/kirjanpidon-abc-mita-jokaisen-tulisi-tietaa-kirjanpidosta/paakirjanpito-ja-osakirjanpidot-3>

Taloushallintoliitto. 2018f. Määräajat. (Viitattu 7.3.2018) Saatavissa:
<https://taloushallintoliitto.fi/kirjanpidon-abc-mita-jokaisen-tulisi-tietaa-kirjanpidosta/juokseva-kirjanpito/maaraajat>

Taloushallintoliitto. 2018g. Tilikausi ja tilinpäätös. (Viitattu 7.3.2018)
Saatavissa: <https://taloushallintoliitto.fi/kirjanpidon-abc-mita-jokaisen-tulisi-tietaa-kirjanpidosta/tilikausi-ja-tilinpaatos>

Taloushallintoliitto. 2018h. Kuinka kauan kirjanpitoja pitää säilyttää?
Arkistointi. (Viitattu 7.3.2018) Saatavissa:
<https://taloushallintoliitto.fi/kirjanpidon-abc-mita-jokaisen-tulisi-tietaa-kirjanpidosta/miten-kauan-kirjanpitoja-taytyy-sailyttaa>

Työsopimuslaki 26.1.2001/55 (Viitattu 9.3.2018) Saatavissa:
<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2001/20010055>

Työsuojeluhallinto. 2015. Palkanmaksu. (Viitattu 9.3.2018) Saatavissa:
<http://www.tyosuojelu.fi/tyosuhde/palkka/palkanmaksu>

Suomen virallinen tilasto (SVT). 2017. Alueellinen yritystoimintatilasto
Helsinki: Tilastokeskus (Viitattu: 29.11.2017) Saatavissa:

<http://www.stat.fi/til/alyr/index.html>

Valtiokonttori. 2017. Tietoa verkkolaskusta. (Viitattu 11.4.2018)

Saatavissa: <http://www.valtiokonttori.fi/fi->

[FI/Virastoille ja laitoksille/Taloushallintoa ja johtamista tukevat palvelut/
Valtion taloushallinnon prosessit/Hankinnasta maksuun/Verkkolaskutus/
Tietoa verkkolaskusta](http://www.valtiokonttori.fi/fi-FI/Virastoille_ja_laitoksille/Taloushallintoa_ja_johtamista_tukevat_palvelut/Valtion_taloushallinnon_prosessit/Hankinnasta_maksuun/Verkkolaskutus/Tietoa_verkkolaskusta)

Valtiovarainministeriö. 2018a. Digitalisaatio. (Viitattu 9.4.2018) Saatavissa:

<http://vm.fi/digitalisaatio>

Valtiovarainministeriö. 2018b. Digitalisoidaan julkiset palvelut. (Viitattu

9.4.2018) Saatavissa: <http://vm.fi/digitalisoidaan-julkiset-palvelut>

Verohallinto. 2016. Veroilmoituksen antaminen – yritykset ja yhteisöt

(Viitattu 7.3.2018) Saatavissa: <https://www.vero.fi/yritykset-ja->

[yhteisot/ilmoittaminen-ja-maksaminen/veroilmoitus/](https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/ilmoittaminen-ja-maksaminen/veroilmoitus/)

Visma 2018a. Tehokas kokonaisjärjestelmä, joka taipuu moneksi. (Viitattu

10.5.2018) Saatavissa: <https://www.visma.fi/ohjelmistoratkaisut/visma->

[fivaldi/](https://www.visma.fi/ohjelmistoratkaisut/visma-fivaldi/)

Visma 2018b. Visma Fivaldi Kirjanpito. (Viitattu 10.5.2018) Saatavissa:

<https://www.visma.fi/siteassets/fivaldi/visma-fivaldi-kirjanpito.pdf>

Visma 2018c. Visma Fivaldi Pankkiyhteys. (Viitattu 10.5.2018) Saatavissa:

<https://www.visma.fi/siteassets/fivaldi/visma-fivaldi-pankkiyhteys.pdf>

Visma 2018d. Visma Fivaldi ostolaskujen hallinta. (Viitattu 10.5.2018)

Saatavissa: <https://www.visma.fi/globalassets/global/fi/esitteet/visma->

[fivaldi/visma-fivaldi-ostolaskujen-hallinta.pdf](https://www.visma.fi/globalassets/global/fi/esitteet/visma-fivaldi/visma-fivaldi-ostolaskujen-hallinta.pdf)

Visma 2018e. Visma Fivaldi myyntilaskujen hallinta (Viitattu 10.5.2018)

Saatavissa: <https://www.visma.fi/globalassets/global/fi/esitteet/visma->

[fivaldi/visma-fivaldi-myyntilaskujen-hallinta.pdf](https://www.visma.fi/globalassets/global/fi/esitteet/visma-fivaldi/visma-fivaldi-myyntilaskujen-hallinta.pdf)

Visma 2018f. Visma Fivaldi palkanlaskenta (Viitattu 10.5.2018)

Saatavissa: <https://www.visma.fi/globalassets/global/fi/esitteet/visma-fivaldi/visma-fivaldi-palkanlaskenta.pdf>

Visma 2018g. Koko taloushallinto yhdessä ohjelmistossa (Viitattu

10.5.2018) Saatavissa: <https://www.visma.fi/ohjelmistoratkaisut/visma-fivaldi/yritykselle/>

Yrittäjät: Yrittäjyystilastot (Viitattu 29.11.2017) Saatavissa:

https://www.yrittajat.fi/sites/default/files/sy_yritystilastot_2015.pdf

Suulliset lähteet

Tervala, K. 2018. Tilitoimistoyrittäjä. Rezulto Oy. Haastattelu 17.4.2018

LIITTEET

Liite 1. Teemahaastattelun kysymykset

Liite 1. Teemahaastattelun kysymykset

Teema 1. Millaisena miellätte asiakkaanne?

Teema 2. Millaiseksi koette käytössänne olevan taloushallinto-ohjelmiston?

Teema 3. Minkälaisiksi miellätte asiakkaidenne tarpeet taloushallintopalveluihin?

Teema 4. Millaisia ominaisuuksia kaipaatte ohjelmistolta?

Teema 5. Miten koette mahdollisuutenne pärjätä isojen tilitoimistojen parempien investointimahdollisuuksien kanssa?

Teema 6. Mihin kehittäisitte palvelujanne, jos yrityksen työntekijöille jäisi enemmän aikaa?

